

62

A V E M A R I A

414/6
 U
 1
 5
 0
 ne not
 esto 35

AUGUST 1944
LETNIK 36

Slovenska Univerza
 Ljubljana

AVE MARIA

36. LETNIK

AVGUST, 1944

Kaj je kje na straneh te številke:

Marija je črez polje šla	str. 1
O treh lučih — Pavel Slapar	2
Rožnica — F. Tominec	4
Še en zlati Očenaš — Johana Fink	6
Zdrava Marija—Blagoslovljena — P. Alojzij Medic ..	6
Iz pisma na uredništvo — Jerica Zeman	8
Vojak piše materi — Barbara Sedmak	9
Very Rev. Matija Šavs — P. John Ferlin	10
Medeni piknik na potovanju — Brat Antonin	12
Poživimo molitveno fronto	15
Ali Katoličan ali komunist? — J. Šolar	17
Vsi na medeni piknik 3. Septembra	18
Pesem za današnje čase — R. Dejak	18
Joergensenova parabola	19
Misli o Rimu — Jožef Srebrnič	20
Iz pisem misijonarja Pirca	21
O resnicoljubnosti — M. S.	23
Božja beseda in življenje — Angelik Tominec	24
Tonče s Sloma celoletna povest — P. Bernard Ambrožič	25
Križem kraljestva križa	25
Kažipot k sreči	32

AVE MARIA

mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.

Prinaša vzgojne in nabožne članke, kakor tudi povestice in druge slovenske spise pomembnejše vsebine našim slovenskim izseljencem v pouk in zabavo.

Izdajatelji:

FRANČISKANI V LEMONTU.

Ave Maria, P. O. B. 608,

Lemont, Ill.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

PD 216/1965

A V E M A R I A

AVGUST, 1944—

—Letnik XXXVI.

MARIJA JE ČREZ POLJE ŠLA ...

ZRELA žitna polja in cvetoči travniki dišijo. V žarkem poletnem popoldnevu drema kapelica, sveta hišica med lipami.

Otroci so pustili vrata kapelice odprta in Naša ljuba gospa, ki pestuje dete na altarju med šopi poljskih rož, lahko gleda naravnost ven v žitna polja in na rdečo deteljo do črnega gozda v gori.

Pa se Marija zljubi, da bi šla malo črez polje, črez rdeče žametne preproge, na katerih stojijo srebrnodeble breze kakor bele sveče.

Marija splava z altarja. Svoj temnomodri kraljevski plašč, zlato krono, z biseri posejano žezlo — vse je pustila na altarni mizi in zdaj stoji tu v priprosti laneni obleki, ki se blišči kakor bela svila. Stoji na pragu naše kapelice in lahno ziba na rokah dete in ga pritiska na srce. In je kakor mati, ki nese svojega ljubljence malo na solnce. Dete pa nežno stiska svojo glavico k rami materini in njegove radostne oči, ki so vendar zasenčene s skrivnostjo, zrejo v daljavo.

Za Marijo pa, na obeh straneh, se pehajo, žuborijo, se smejejo in svirajo angelčki kakor svetlozlat oblak. To je tistih tisoč angelčkov, ki vedno spremljajo malega kraljiča in gospo kraljico, in kakor živi venci rajajo krog njiju in pojejo nebeške pesmi: goslači in pevčki, slovesni orglavci, nebeški harfisti in rožnati debelolični angelčki s trobljami, ki pa smejo prav prav rahlo pihati v svoje srebrne troblje. Ko stopi Marija po stopnicah iz kapelice na polje, se zgrne krog nje ves ta angelski na-

rodič in iz gozda letijo kakor beli metulji tudi tisti angelčki, ki so učili tam tičke peti.

“Zdrava, Kraljica!” radostno pozdravljajo angeli. “Ali smemo iti s teboj?”

Marija se smehlja in pravi z milim glasom: “Vsi lahko pridete!”

In Marija gre črez polje z detetom in nebeškimi godci in klasje se globoko priklanja. V kotu deteljšča žanje upognjen kmetič. Potlačen in zlovoljen dela in nič ne vidi lepega dne. Skrbi mu mračijo čelo. Najboljša krava je padla, žena leži bolna doma — “ah, sami križi in težave! Nič drugega nimamo mi reveži!” Tako vzdihuje mož in črne misli puhtijo iz njegovega srca proti Bogu.

Pa ga nekaj povleče, da mora dvigniti glavo. Kaj pa tako sladko poje in zveni?

Nič ne vidi nebeške procesije in ne Maraije, ki je mimo šla in ga milo pogledala — a pri srcu mu je hipoma laže in veseleje.

Potegne z roko črez čelo: “Kako lepo in solčno je danes! Kako diši detelja — kako lepa, sočna, visoka je!” Globoko vdihne zrak. “Da, in prav za prav, zakaj bi se mučil? Saj se ženi že obrača na boljše; vse bo še dobro — saj živi v nebesih dober oče. Bo že skrbel za svoje otroke. Zaupati je treba.”

In začne žvižgati pesem in veselo dela naprej.

Marija pa gre naprej po poljskih stezah od njive do njive — in povsod se zbudijo milijoni trav in cvetic in se klanjajo in drevesa šumijo, breze plapolajo kakor zelene židane zastave in celo bodeči brinjev grm se ponižno stisne k njenim nogam.

Ljudje, ki raztreseni delajo po njivah, dvignejo vsi začudeni oči, ko gre nebeška procesija mimo in mrmrajo: “Ah, kako lepa je naša ravan, čudno lepa! Še nikoli nisem tega vedel in videl.”

O TREH LUČIH

MNOGO je ljudi, ki so danes naravnost osupli in začudeni, ako jim duhovnik v njihovo vsakdanje življenje prinaša nauk o Bogu in dolžnostih do njega. Nekateri izmed njih imajo za vse to samo pomilovalen nasmeh. Današnji človek se je tako obrnil k naravi in njeni ustvarjajoči sili, da mu je tudi za hip pretežko povzdigniti svojega duha k Bogu. Moderna tehnika in neštivilne iznajdbe obračajo pozornost vedno k zemlji. Velik del ljudi je pa poleg tega v boju za vsakdanji kruh tako neusmiljeno ujet, da se misli in skrbi za težo vsakega dne posebej komaj sproti zvrstijo.

Nemogoče je na svetu tajiti dediščino izvirnega greha. Njena posledica je tudi številno trpljenje, ki človeka obiskuje. Toda kljub vsem tem bridkostim je vendar človek ves v božji skrbi in dobroti. Čeprav je od človeka do Boga pot dolga in je dostikrat zastrta z oblaki človeškega trpljenja in greha, da se zdi življenje vse temno in brezupno, je vendar Bog v to temo prižgal tri močne luči, ki naj bi nam svetile in nas vodile po poti, katero nam je od vekov začrtal.

Luč človeške pameti.

Ni treba ne veliko pameti, ne globokega razmišljanja, da človek spozna in prizna Boga. Čim bolj se otrese vsakdanje površnosti, čim bolj se poglubi v zavestno duhovno življenje, tem lažje je priti do zaključka, da nad vsem dogajanjem sveta in življenja kraljuje nekdo, ki piše zakone bitjem na svetu.

Če pridem v sobo in najdem šopek cvetlic na mizi, mi je najbolj naravno vprašanje, odkod so rože, če jih sam nisem prinesel. In če prav nisem nikogar videl, vendar vem z gotovostjo, da jih je nekdo moral prinesti. Z zdravo pametjo bi se pričkal, ako bi trdil, da so rože same od sebe prišle na mizo. Prav isto je vprašanje v svoji priostrenosti v pogledu na svet in življenje na njem. Odkar je tudi znanost neizpodbitno dokazala, da vsako živo bitje na svetu zahteva za svoj

izvor le prvo bitje, bi pomenilo osmešiti se pred vsem resnim svetom, če bi še kdo tvelzel bajke o večnem kroženju snovi in vplivu nekih prvin, ki so v milijonskoletnem snovanju preobrazile svet v sedanjo podobo. Mora nekdo biti, ki je iz polnosti in neminljivosti svojega bitja in življenja postavil vso ogromno pestrost svetov in nas same v njih.

“Nespametni so vsi ljudje, ki ne poznajo Boga, ki ne morejo spoznati iz vidnih dobrot njega, ki je, in ki tudi z ozirom na dela ne spoznajo, kdo je njihov stvarnik.” (Knjiga Modrosti, 13, 1.)

Luč človeške pameti sicer še ne zadostuje, da bi človek postal kristjan. Toda podpira ga. Iz ustvarjenih stvari na svetu bi moral Stvarnika spoznati in pasti na kolena v veliki ponižnosti in hvaležnosti. In vendar na svojo približno veličino pozabijo na svojo majhnost in odvisnost. Zato so kljub svetlobi nesrečni v svoji temi tisti, ki pamet porablja zato, da kujejo dokaze proti Bogu. Njihovo ravnanje je neopravičljivo; “kajti, kar se o Bogu more spoznati, jim je očitno, Bog jim je namreč razodel. Zakaj to, kar je v njem nevidno, se od stvarjenja sveta po delih spoznano vidi, njegova večna moč in božanstvo, tako da so neopravičljivi.” (Rim 1, 19, 20.) Toda Stvarniku je več za stvar, kakor je stvari za Stvarnika. Ker je luč človeške pameti preslaba, da bi osvetljevala človekove stopinje po poti resnice in dobrote, zato se je Bog njegove revščine usmilil in mu prižgal še eno luč.

Luč razodetja.

“Mnogokrat in na mnogotere načine je nekdanj Bog govoril očetom po prerokih, slednjič te dni nam je govoril po Sinu, ki ga je postavil za dediča vsega in po njem tuid naredil svet.” (Hebr. 1, 1.) Po svojem Sinu je Bog govoril nam ubogim izgubljenim ljudem, da bi nas privedel na pot v življenje, za katero nas je ustvaril. To je druga luč, ki sveti v temo naših težav in bridkosti. Ob tej luči nam je dvakrat bolj jasno vse to, kar zadeva najgloblja vprašanja našega življenja. Postaja nam razumljiv neskončno modri božji načrt v vsem

dogajanju sveta. Ob sami pameti nam je svet v svoji nedoumljivi skrivnosti še vedno uganka. V luči razodetja pa se vse pretrgane niti naših misli podaljšujejo v večnost, odkoder se rešujejo v lepo in smiselno enoto. Ako so tja uprte naše oči, potem nam je tudi pogled nazaj v ta svet trpljenja, zmote in greha — smiseln in enoten.

Mnogoštevilni in raznoteri so padci, s katerimi se človek oddaljuje od Boga. Vse, kar je v človeku dobrega, le s težavo uspeva. In ko človek z bridkostjo gleda, kako se tema s svetlobo bori, ga tolaži luč razodetja, v kateri vidi končno zmago svetlobe, zmago pravice in ljubezni, zmago dobrote in svetosti. In na človeka samega se razliva luč upanja, ko mu govori božja beseda, da se je "razodela dobrotljivost in ljudomilost Boga, našega Odrešenika, ki nas je odrešil, ne zaradi pravičnih del, ki smo jih mi storili, marveč po svojem usmiljenju v kopeli prerojenja in prenovljenja po Svetem Duhu." (Sv. Pavel Titu: 3, 4-6.)

Vse naše življenje: z vsemi padci in težavami, z bridkostmi, preganjanji in pomanjkanjem, z veseljem in tolažbo, z upanjem in poboljšanjem, s kesanjem in uspehom — je potopljeno v luč razodetja.

Šele razodetje nas uči pravega gledanja na svet in človeka. Govori nam o stvarih, ki jih pamet niti v sanjah ne more najti. Govori nam o novem rojstvu "iz vode in Svetega Duha". (Jan 3, 6.) Kristus je rekel: "Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju." (Jan 10, 10); da bi postali otroci božji, "ki se niso rodili iz krvi, ne iz poželenja mesa, ne iz volje moža, ampak iz Boga." (Jan 1, 13.)

Luč razodetja pa razsvetljuje tudi skrivnosti Boga samega. Njena svetloba se razliva v bogastvo njegovega svetega Trojstva. V skrivnostne globine božjega bistva se vtaplja in jih osvetljuje. Začudeni strmimo v bogastvo razodete Resnice, Lepote in Ljubezni.

Pred polnostjo bogastva božjega življenja, ki nam ga je Gospod Jezus razodel, strmi človeška pamet. Razodetje nas uči neslutene in nepojmljive skrivnosti. S svetim Pavlom mora še danes pamet vzklikniti: "O globočina bogastva in modrosti in

vednosti božje!" (Rim 11, 33.) Razodetje je več kot pamet, ker jo prekaša, a ji vendar ne nasprotuje, ker izvirata pamet in razodetje iz enega in istega vira neizpremenljive Resnice."

Toda človeška pamet je podvržena posledicam izvirnega greha. V človeški pameti ni samo luč. Hudobni duh teme in pekla stoji vedno na preži, kako bi zastrl vso luč in jo udušil v temi svoje zmote. In niso redki tisti, ki jih je obdala tema s tako močjo, da luč sovražijo. Tudi danes niso redki. Sredi med nami hodijo in širijo temo pod krinko prosvitljenosti. Iskrico svojega razuma gledajo in jo višje cenijo kot neskončno žarenje božje modrosti. Kot bi rekla luna, da hoče s svojimi žarki, ki jih je od sonca dobila, zatemniti sonce. Kakšna abotnost!

In ker je Bog v svoji modrosti in dobroti vedel tudi za to bridkost človekovega tavanja, zato mu je prižgal še tretjo luč. Ker samo spoznanje ni zadostovalo, je na čudovito skrivnosten način podprl še voljo. In to je tretja luč:

Luč božje milosti.

Tam, kjer se božja milost dotika človekove svobodne volje, se začne najgloblja skrivnost. Na polju svobodne volje vrši milost svoje čudeže. V hipu razsvetli včasih človekov razum z novo doslej neznano lučjo in utrdi voljo z novo, doslej nepoznano močjo.

Pomislimo na svetega Pavla, ki je bil spočetka udarjen s tako umsko zaslepljenostjo, da je z naslado preganjal kristjane in jih tiral pred sodnike. V svoji zaslepljenosti je mislil, da vrši Bogu prijetno službo. Ko ga je pa pri Damasku obsijala svetloba milosti, je postal apostol. A nikoli se ni skliceval na trdnost svoje svobodne volje. Vse je pripisoval milosti, ki je iz preganjavca napravila Kristusovega apostola.

Ali sv. Avguštin! Najgloblje zablode človeškega življenja je sam prebrodil. Videl je sicer vzvišenost lepega življenja, toda okleniti se ga ni mogel, ker je bila volja preslaba. Ko pa ga je utrdila moč božje milosti, je postal čudovit oznanjevalec bo-

žjega evangelija. Še danes občudujemo globino njegovega spoznanja, trdnost njegovega vztrajanja v dobrem; in vendar sam ničesar ni pripisoval sebi, ampak vse božji milosti, ki je iz pokvarjenca napravila svetnika.

Treba je pa to pravilno razumeti. Volja v svoji moči ostane. Milost v svoji učinkovitosti ostane. Volja pa se z milostjo združi v tako čudovito enoto, da se porodi iz človekove dejavnosti eno samo dejanje, ki je istočasno iz volje in milosti. Kdo naj razume te čudovite skrivnosti, ki so nam tako blizu in vendar tako nedoumljive. Poskusimo se jim približati z zgledom, ki ga cerkveni očetje pogosto navajajo: Brez luči oko ne more videti. Oko se lahko pred lučjo zapre in svetloba ne more do njega. Ali pa se odpre, da svetlobo vase sprejme in vidi. Podobno se tudi volja lahko pred lučjo milosti zapre. Ali pa se odpre, da luč vase sprejme in z njo v zvezi deluje. Kaj je zdaj bolj potrebno? Svetloba ali odprto oko? Kaj je prej? Oboje mora biti, in sicer istočasno. Brez prvega ni drugega, brez drugega ni prvega. Na podoben način luč milosti razsvetljuje človekovo voljo. In vsakega človeka razsvetljuje (Jan 1, 10), tako da je vsak sam kriv, če te svetlobe nima, in vendar si je nihče ne more lastiti kot svojo zaslugo, ker mu jo je dal Bog iz obilnosti svojega usmiljenja.

Tri luči razsvetljujejo človekovo življenje na zemlji. In vendar je toliko teme! Luč pameti bega s svojimi dolgimi sencami od predmeta do predmeta. Sveti, pa ne razsvetljuje. Luč podedovane vere ugaša. Povsod vstajajo temne sence, ki jo hočejo zadušiti. In če dvigne kdo glas proti njim, se s podvojeno silo dvignejo sence, da bi zadušile glas in svetlobo. Luč milosti se zametuje . . . In sredi vsega stoji kristjan in upira svoje oči v lepote duše, prerrojene iz vode in Svetega Duha. In se za te lepote boji . . .

Slapar Pavel.

ROŽNICA

POLJA cveto. Poletno cvetje je podobno pomladnemu, pa je vendar svojevrstno. Sveži, z majsko roso oškropljeni cveti so nežni, cveti poletne vročine imajo znak dozorelosti, prestanih izkušenj in obetajoče rodovitnosti: v poletnih rožah se skrivajo skrbno zavarovani plodovi.

Polja rode.

Sredi med cvetočimi rožami praznuje nevenljiva, pomladansko čista sveta Roža svoj veličastni praznik, ki mu pravimo tudi Rožnica. Vsa lepa se dviga nad zemljo. Prestala je žgoče preizkušnje, otresla roso bridkosti; rodila je človeštvu najplemenitejši Sad in sedaj se presaja v božji vrt, kjer kraljuje večna vesna ob vedno zeleni božji Mladiki. Širom dežele slovesno pozvanjajo zvonovi in stotisoči radostno pozdravljajo poveličano Mater s pesmijo: "Lepa si, roža Marija!"

Božja Mati se dviga nad zemljo. Živa in poveličana hiti v nebo. Globoko pod Njo leži Jeruzalem, mesto bridkosti. Po teh ozkih ulicah Ga je dvanajstletnega z žalostjo iskala; po tej vijugasti križevi poti Ga je strta vsled neizmerne žalosti spremljala na Kalvarijo, kjer je smrtno bleda gledala Njegov smrtni boj, kapjajočo kri in odprto Srce. Gora mrtvaških glav izginja. Na holmu se globoko pod njenimi nogami blesti Betlehem. Kot majhen kup kamenčkov se svetijo vodoravne strehe, pod katerimi so živela kamenita srca v oni sveti noči, ko je iskala prenočišča za sveto Dete, ki še ni bilo rojeno. "Med svoje je prišel, toda njegovi Ga niso sprejeli."

Svet se umika pod Njo. Kot srebrni trak se vleče med gorami Jordan in izginja ob rumeni puščavi, koder je bežala v oni grozni noči pred Herodom. Bliskovito se oddaljujejo mesta in vasi, umikajo se grebeni judovskih gora, med katerimi odseva Genezareško jezero in tone sredi skalovja skriti Nazaret, mesto tihega, skritega življenja, kraj žalostnega slovesa in svetih družinskih skrivnosti. — Sedaj je končano vse: Bethlehem je minul, Oljska gora se je skri-

la, Jeruzalem je s Kalvarijo utonil. Pred sveto Materjo se odpira nebo, rajska svetloba lije iz njega, angeljski spevi se čujejo, nebeški dvor se bliža in poveljani Sin jo radostno vabi. Trpinka, nekrvava mučenka slavi svoj triumf.

Ta poveljučana sveta Mati, ki se po prestanem trpljenju vrača v nebo, vabi tudi naše trpeče matere, naj se v svojih bridkostih dvigajo nad zemljo. Nikdar še ni zemlja tako suženjsko privezala nase mater, ko v današnjih dneh. Kaj se ne obnavlja tudi dandanes Betlehem? Matere z otroki iščejo stanovanja in trkajo na vrata. Kot nekdanj v sveti noči se zapirajo pred njimi duri in zadirčno odurni klici jih podijo proč od hiš.

“Stanovanje se odda samo družinam brez otrok!” Zato, ker si mati, ker imaš otročiče, ostani brez strehe!

Tudi Jeruzalem se obnavlja. Nešteto mater išče po mestih izgubljene sinove in hčere. Zašli so in nikdar več jih ne najdejo takih, kot so jih zapustile. Mesta požirajo otroke.

Kana se obnavlja. V družinah manjka ponekod najpotrebnejšega. Zaupljivo prosče tožijo matere dan za dnem: Kruha nimamo!

Celo križev pot se vleče v življenju naših mater. Ob raznih postajah srečujejo sinove in hčere, obložene s težkimi križi, ki so si jih večjidel natovorili sami, pa jih ne zmorejo. Tudi Kalvarija je spet zrastle in se obnavlja v krutih oblikah.

Kdo bi se čudil, če se je lotila novodobnih mater neka otopelost za vse, kar je nadzemskega in posmrtnega. Tako globoko so se potopile v vsakdanje gospodinjske skrbi in zarile v posvetno, da v megli zemskega ne vidijo več nadzemskega. Pritajena, pa tudi že očitna jeza nad sovrstnicami, ki jim uživanje ubija ljubezen do otrok in do sotrpink, jih napravlja tope, maščevalne, neobčutne. Divji gon za službo jih enači z materjo Zebedejevih sinov, ki je posredovala za oba: “Daj” da bo sedel eden na tvoji levici in drugi na tvoji desnici!” Isti ukor Gospodov velja tudi njim: “Saj ne veste, kaj prosite!”

Večini naših mater je dandanes potreb-

na opora, materialna in moralna. Pogled to stori? Splošno duhovno pastirstvo tega jim je treba usmeriti nad zemljo. Kdo naj le zmore — preveč duhovnih potreb je nastalo. Za matere je treba podrobnih navodil, posebnega zdravljenja in temeljitih receptov. Ne gre tu samo za matere, gre za družine in ves bodoči rod, saj “jabolko ne pade daleč od drevesa.” Ne bilo bi dovolj skrbeti le za cvetoča drevesa, ker vemo, da mrčes ne prizanaša niti sadu. Po njih sadu — in nele po njihovem cvetu — jih boste spoznali. Zato so za naš čas še posebno primerne in potrebne Marijine družbe za žene. Nikjer ni rečeno, da s poroko neha Marijina služba in da v zakonu mati ne potrebuje več božjih energij, svetih pobud in zdravih smernic. Papeževa okrožnica o svetosti zakona je svarilni klic, ki pozivlje na organizirano delo vse, ki jim je pri srcu krščanska družina.

Za krščansko mater pač ni nič pretiranega, če prejema mesečno svete zakramente, drži predpisane poste in se redno udeležuje službe božje — to itak mora vršiti že vsaka dobra krščanska mati. Reforma sili v notranjost in kliče po samoodpovedi, dobrem zgledu, junaškem potrpljenju itd.

Težje so sodobne vzgojne dolžnosti. Zlasti na vzgojnem polju primankuje materam praktičnih navodil, odločnosti in vzgojnega takta.

K vsem tem nalogam se pridružujejo še socialne obveznosti: skrb za mirno sožitje v sosesčini, vzajemna dejanska pomoč, podpiranje ubogih potom dobrodelnih konferenc, sodelovanje pri krščanski šoli, razširjanje dobrega časopisja, podrobna pomoč duhovništvu pri dušnopastirskem delu itd. Za vse te in še neštete druge naloge je materam v pomoč ženska Marijina družba. Uči jih in vodi tako hoditi po tem svetu, da ne izgube večnosti.

Zato je prazniška misel Velikega šmarjina obenem vodilo ženam. Krščanskim materam daje tale nauk: življenje mine in z njim preneha trpljenje. Smrt so samo vrata v boljše življenje, v večno blaženstvo. Zemlja je le most, ki nas pelje na drugi svet.

F. T.

ŠE EN ZLATI OČENAŠ

Pošilja Johana Fink

PODPISANA sem že nekoliko let naročnica na list Ave Maria in prav pridno prebiram ta priljubljeni list. V majski številki sem našla kar dva Zlata Očenaša, belokranjskega in štajerskega. Moj mož, ki tudi jako rad bere list Ave Maria, je pa pred 50 leti bral v Vrtnu tudi neki Zlati Očenaš, ki ga še danes zna na pamet. Napisala sem ga tu in prosim, da ga o priliki natisnete v list Ave Maria. Glasi se takole:

Stara mati Mina je učila svoje vnuke Zlati Očenaš:

Jezus po nebesih hodi, zlate bukve v rokah nosi in angele k sebi kliče. Angeli, le sem pred mene! Boste šli na črno zemljo po Mater mojo. Tam so hudobni ljudje, bi nam peruti popukali in nas v črno zemljo zakopali.

Jezus pa jim pravi: Ako ne greste na črno zemljo po Mater mojo, pa tudi v svetem raju ne boste pribežališča imeli . . .

Angeli pa pravijo: Mi gremo stokrat rajši na črno zemljo po Mater božjo kakor da ne bi imeli pribežališča v svetem raju.

Angeli so šli čez hribe in doline in sinje morje, pa pridejo do Marijinega groba.

Angeli pravijo: Marija, vstani, te bomo nesli v sveta nebesa.

Marija pravi: Čakajte, da se bom spovedala in obhajala in sveti rožni venec odmolila. Tako se bom za nebesa pripravila.

Potem so angeli pristopili in so jo nesli čez hribe in doline in sinje morje.

Kar pridejo pred peklena vrata. Marija pravi: Denite me dol.

Marija pravi: Hudoba, odpri!

Hudoba molči kot bi je notri ne bilo.

Drugič pravi Marija: Hudoba odpri!

Hudoba molči kot da slišala ni.

Tretjič Marija govori: Hudoba, pekel odpri!

Hudoba molči, kakor da je v peklu ni.

Potem Marija udari s svojo levo nogo po peklenih vratih in vse duše je s sabo povabila, samo tri so notri ostale. Marija pravi: Zakaj ve tri ne greste z menoj?

Prva pravi: Jaz ne smem, ker sem z bostrom grešila.

Druga pravi: Jaz ne smem, ker sem družino umorila.

Tretja pravi: Jaz ne smem, ker sem nad Bogom zdvomila.

Potem so angeli pristopili in nesli Marijo pred nebeška vrata.

Marija pravi: Sin moj, kaj si mi v nebesih pripravil?

Jezus pravi: Mati moja, jaz sem vam pripravil zlati stolček, da boste na njem sedeli, se z menoj veselili, ne pili ne jeli, pa vendar vekomaj živeli.

(Dostavek uredništva: O tem Zlatem Očenašu velja isto, kar smo zapisali o onem v majski številki. Koroški Zlati Očenaš, ki ga nam je poslala Barbara Sedmak, bomo prihranili za prihodnji post. Hvala!)

ZDRAVA, MARIJA . . . BLAGOSLOVLJENA!

P. Alojzij Madic OFM.

KO pridem v nekatere slovenske cerkve na misijon ali kaj podobnega, pa molim pred oltarjem: Zdrava, Marija . . . blagoslovljena si med ženami . . ., opažam, da se nekaterim čudno zdi. Sami in tudi njihovi duhovniki še vedno molijo češčena Marija . . . blažena . . .

Tudi jaz sem se v domači hiši naučil tako moliti. Ko sem pa prišel v Lemont v šole, so me učili: Zdrava . . . blagoslovljena. Tako sme začel potem moliti šam zase tudi pred oltarjem. Ker pa vidim, da se nekaterim to še vedno čudno zdi, molim včasih spet: češčena . . .

Ali je prav tako? Meni samemu je že hodilo po glavi, zakaj eni molimo tako, drugi pa drugače. Moji učitelji v Lemontu so razlagali, nobeden pa ni tako natanko razložil kot berem sedaj v "Cvetju z vrtov sv. Frančiška" iz leta 1904. Takrat je pisal o tem slavni jezikoslovni učenjak o. Stanko Škrabec. Tega je torej že 40 let. V pojasnilo in pouk našim naročnikom bom prepisal nekaj vrst iz tistega spisa, da bo vsak

vedel, zakaj ta sprememba. Takole piše o. Stanko Škrabec:

— — — — —
 “Vsi, kar vas je nekoliko starejših, se gotovo še dobro spominjate, kako se je nekdanj sploh molilo: ŽEGNANA si med ženami in ŽEGNAN je sad tvojega telesa. In to ni bilo napak, ker stoji v evangeliju, kakor je prvotno pisan, namreč po grško, na obeh mestih ista beseda, ki pomeni to, kar se je nekdanj po naše reklo ŽEGNANA, ŽEGNAN, kakor se po domače še tudi zdaj pravi.

Ali naša gospoda se je začela poslednja leta ogibati besede ŽEGEN in ŽEGNAN, ker je to iz nemščine in torej ne dobro slovensko. Namesto ‘žegen’ govorijo in pišejo: blagoslov . . . blagosloviti . . . blagoslovljena.

Pa ta beseda se je nekim gospodom najbrž predolga zdela in prezamudna za hitro molitev. Postavili so torej namesto nje BLAŽENA in BLAŽEN. In res, na videz to ni nič napačnega. Saj je Marija sama prerokovala, da jo bodo blaženo imenovali vsi narodi, in tudi mi jo torej po vsej pravici imenujemo — preblažena Devica Marija.

Vse res. Nihče tega ne more tajiti in ne taji. Ali nadangelj Gabriel in teta Elizabeta nista pozdravila Marije z besedo, ki pomeni BLAŽENA, temuč s tisto, ki pomeni ŽEGNANA, ali po novo: BLAGOSLOVLJENA. Zato moramo tudi mi, če hočemo Marijo častiti z besedami Gabrielovega in Elizabetinega pozdrava, moliti: BLAGOSLOVLJENA, ne pa — BLAŽENA. Besed evangelija ne smemo spreminjati. Saj tudi ne rečemo v navadnem govorjenju, da je nekaj rdeče, če vemo, da je rmeno.

To je torej prvi in poglobilni vzrok, da moramo takoj opustiti besede BLAŽEN in BLAŽENA, ki so jih po pomoti vpeljali v našo molitev, in jih moramo nadomestiti z BLAGOSLOVLJEN in BLAGOSLOVLJENA. Nič napačno bi ne bilo, če bi bili ostali pri besedah ‘žegnan’ in ‘žegnana’. Ali ker je to res zdaj nekoliko zastarelo in ker celo naši prekmurski bratje, ogerski Slovenci, sploh molijo BLAGOSLOVLJENA, in ravno tako Hrvatje, gotovo ne kaže dru-

gače ko da se tudi mi tega poprimemo.

Pa ta naša molitvica potrebuje še druge poprave. Saj je v njej napačna že prva beseda, ki jo po njej imenujemo. V nobenem drugem jeziku se ta molitev ne začneja z besedo, ki bi pomenila ČEŠČENA ali celo ČEŠČENA SI. Saj vsak ve, da se tako nikjer na svetu ne pozdravlja. Tudi nadangelj Gabriel Marije ni tako pozdravil. Pozdravil jo je tako, kakor bi po slovensko rekel ZDRAVA, ali po latinsko AVE! V starih časih so res tudi pri nas najbrž po latinsko začinjali to molitev, namreč: AVE Marija! Saj še zdaj pravimo, da k “avemariji zvoni”. Potlej so pa naši predniki želeli imeti bolj razumljivo besedo in brez posebnega premisleka so postavili namesto AVE — češčena, ne pa ZDRAVA, kakor bi bilo prav.

Ne bomo naših starih preveč grajali, prav pa vendar niso naredili. Morda so si mislili, da je Marijo pač treba ČASTITI, ne pa ‘pozdravljati’, kakor kakega svojega znanca ali znanko. Morda je celo kdo dejal: Da bi Mariji klical ZDRAVA, to se mi ne zdi posebno pametno, ker gotovo ni v nevarnosti, da bi kaj obolela gori v nebesih.

Ali taka smešna misel nikakor ni, da bi nas smela motiti. Pri besedi ZDRAVA ni treba vedno misliti le na telesno zdravje. Saj tudi če pravimo na primer, da je kdo GOREČ kristjan, ne mislimo, da GORI kakor drva v peči ali streha ob požaru. In Marijo pozdravljamo ne kakor to ali ono osebo, pozdravljamo jo s pozdravom, kakor ga je nadangelj prinesel od Boga — torej z božjim pozdravljenjem, ki je bilo za Marijo gotovo velika čast. Če pravimo torej mi z nadangelom Gabrielom ZDRAVA, MARIJA, je to neskončno več, kakor če ji pravimo le od svoje strani: češčena Marija.

In katoliška cerkev hoče, da kristjani pozdravljamo Marijo z angelovim pozdravljenjem — torej: AVE! In to je po naše: ZDRAVA! Slušajmo torej sveto Cerkev in molimo tako kakor moli ona: ZDRAVA, MARIJA! Ne bojmo se, da bomo sami, ki tako molimo! Tako molijo že od nekdanj vsi drugi katoliški Slovani. In naši ubogi

in zapuščeni ogerski Slovenci molijo po svoje: Zdrava, Marija . . . ali: Zdrava boji Marija. In v neki molitveni knjigi ogerskih Slovencev smo našli besedo ZDRAVA še v mnogih drugih primerih, n. pr.: ZDRAVA bodi odičena glava našega Gospodna Jezusa . . . ZDRAV bodi njegov sveti obraz . . . ZDRAVE bod' te Gospodna Jezusa milostivne oči . . ."

Tako je torej to stvar pojasnil o. Stanko Škrabec že pred 40 let nazaj. In tedanji nadškof v Gorici je takoj potrdil to spremembo. Ker je bil o. Stanko frančiškan, so takoj začeli vsi slovenski frančiškani tako moliti. Druge slovenske škofije in drugi duhovniki so za nekaj časa ostali še pri starem in nadaljevali s "češčena" in "blažena". Pred dobrimi desetimi leti so se pa vse slovenske škofije zavzele za novo izdaje skupnega in enakega obrednega molitvenika in takrat so vsi slovenski škofje potrdili spremembo, ki jo je nasvetoval o. Stanko. Naročili so, da se mora povsod moliti in učiti: ZDRAVA, Marija . . . BLAGOSLOVLJENA.

Za Ameriko seveda to ni enako strogo naročeno. Zato vi še lahko molite po starem, če hočete. Ako pa duhovnik moli pred oltarjem ZDRAVA in BLAGOSLOVLJENA, se pa ne zgledujte nad tem. Ko ste to prebrali, vsi dobro razumete, zakaj je to bolj prav in zakaj se vsem priporoča.

IZ PISMA NA UREDNIŠTVO

Jerica Zeman

PRIŠLO mi je na misel, da bi kaj napisala iz svojih spominov, katerih se človek dosti nabere, ako čez 70 let travo tlači, kakor delam jaz. Imela bi dosti povedati, za koliko reči se imam zahvaliti Mariji in po Njej Bogu, pa ne znam lepo zložiti.

V Ameriko sem prišla po zadnji vojni. Moj mož je šel naprej še pred vojno in mene je pustil samo v starem kraju. Moram ga pa prav pohvaliti, da je bil ves čas pošten in priden. Mlad je še bil, ko sva se

ločila, pa me je pošteno počakal in se ni dal zmotiti nobeni skušnjavi, ki jih gotovo ni bilo malo. Jaz sem pa bila doma tista leta postrežnica gospodov kaplanov, katerih je bilo vseh skupaj 12. Pa niso bili vsi naenkrat tam, ampak zelo so se menjavali, zakaj vojni čas je menda zahteval tako pogostne spremembe med duhovniki. Bili so vsi jako dobri duhovniki in smo se zelo spoštovali. Spominjam se posebno, kako težko mi je bilo, ko so bili g. Lukman predstavljeni v Celje za nemškega pridigarja. Oni so mi večkrat dejali: Kakor mati ste skrbni zame. Ko sem ono leto brala v listu Ave Maria, da so morali pod Hitlerjem ravno ta g. Lukman stranišča čistiti, se mi je tako milo storilo, da sem močno jokala. Pa sem tudi molila za njih, da bi mogli vse preganjanje voljno prestajati. Sam Bog ve, kje so danes. Omeniti moram, da sem pred kratkim videla v Clevelandu Vašega g. Medica in sem se spet prav živo spomnila na g. Lukmana. Zdelo se mi je, da imata oba enak obraz. In sem spet molila za g. Lukmana.

Pa naj še kaj povem od svojih gospodov kaplanov tam doma. G. Žagar so šli za vojnega kurata, drugi pa kar naprej prihajali in odhajali, samo g. Šribar so ostali ves čas na mestu. Dva med njimi, g. Žmave in g. Gregoranc, sta mi večkrat pisala sem v Ameriko vse do te vojne, jaz pa tudi njima. Zmirom sta me nazaj vabila v stari kraj in pravila, da je mene škoda za Ameriko. Sta menda mislila, da je slabo v Ameriki za katoliško življenje. Jaz sem jima pa pisala, da imamo tudi v Ameriki dobre duhovnike. Večkrat si mislim, kje so pač ti blagi gospodje sedaj . . . in če bom še kdaj slišala od njih.

Zdaj še to povem, da zelo rada berem tisto povest o Tončetu. Sem tudi takoj vedela, da bo od škofa Slomška. Le naprej s to povestjo, se prav zanimivo bere. Pokojni Anton Martin Slomšek so birmali mojo mater, hčerko pa pokojni škof Mihael Napotnik. Kar se pa mene same tiče, moram povedati v svojo sramoto, da se ne spominjam imena škofa, ki so mene birmali. Bilo je leta 1879 in sem imela komaj sedem let. In tako sem popolnoma pozabila nji-

hovo ime.

(Urednik si misli, da je moral biti tisti škof Jakob Stepišnik, ki je vladal lavantinsko škofijo med Slomškomo in Napatnikom. Ali bo tako?)

Zdaj bom pa še to povedala, kako sem se včeraj smejala s svojim možem vred, ko sem brala v Ameriški Domovini, kar so g. Slaje pisali o tisti Adamičevi nuni, ki se ji baje "vera maje". Moj mož je dejal: Bolj izgleda, da se nekaterim ljudem pamet maje, kakor da se kaki nuni vera. In jaz sem rekla: Bo res tako, saj se meni prav nič vera ne maje, ko nisem še od daleč tako dobro podučena kot kaka redovnica. No, Bog se usmili ljudi, ki take reči pišejo. Jaz ne morem reči drugega kot: Bog daj norcem pamet, pijancem pa gnar! Tako smo včasih rekli, čeprav pijancem denar ni tako potreben kot norcem pamet.

Priporočam pa tudi samo sebe v molitev, da me pamet ne zapusti. In pa brez zame-re, da sem se drznila pisati, pa še kar takole po domače. Pa še drugi kaj pišite, da bom videla, če znate bolje kot jaz.

VOJAK PIŠE MATERI

Barbara Sedmak

NAVNO danes, 13. junija, sem dobila pismo od sina, ki je v avstralski džungli. Ni veliko pisal, samo par besed. Zraven je pa poslal lepo angleško pesem, ki se ji pravi: Sunday Morning Overseas. To bi se rekle po slovensko: V nedeljo zjutraj v prekomorski deželi. Prosim, da bi ta pesem zagledala beli dan v listu Ave Maria. Tudi slovenska prestava naj bo dodana. Vem, da se bo marsikatera mati, ki ima sina v vojski, rada ustavila ob tej pesmi. Saj tudi jaz rada berem kako pismo, ki ga druge žene dobe od svojih sinov pri vojaki.

Naj pripomnim, da sem naročnica na ta list že 29 let, čeprav nekaj časa ni hodil na moje ime, ampak na mojega moža. Zdaj je moj mož že med pokojnimi, list Ave Maria je pa še vedno v naši hiši. Zato mi ustrezite in natisnite to pesem. Ako bi se le kdo

našel, ki bi ne hotel brati, naj pa preskoči, pa bova oba zadovoljna in ne bo zamere.

Pesem v angleškem jeziku je taka:

SUNDAY MORNING OVERSEAS.

As we men go off to Mass
Ready to enter the Chapel door
All our cares we know will pass
Faces with reverence soon will be lit;
As our knees go upon the floor.

All lips are bound to part
With prayers to God, there as we sit
For those locked in the heart.

And when we kneel up at the rail
To receive Him — then we know
That He too, us will not fail —
And safely home we shall go.

Po slovensko bi se vrstica za vrstico nekako takole brala:

Ko mi vojaki gremo k maši v nedeljo,
in se bližamo cerkvenim vratom,
vemo, da bodo minile vse naše skrbi,
ko se sklonimo na kolena na tla.

Naši obrazi se bodo svetili v svetem spoštovanju,
naše ustnice se bodo razgibale v molitev,
v molitev k Bogu, ko tam sedimo,
za vse, ki jih imamo zapisane v srcu.

In ko pokleknemo k obhajilni mizi,
da prejmemo Gospoda, tedaj za gotovo vemo,
da bo sprejel vse naše molitve —
in varno se bomo vrnili nazaj domov.

Ali ni lepo, da naši sinovi pišejo take reči iz daljnih daljnih bojišč? Moj sin, Sgt. John Sedmak, je pač vedel, da bo svojo mater zelo razveselil s tako pesmijo. Zdaj ve njegova mati, ki ga je vedno lepo učila, da mu je tudi pri vojaki ena prvih misli — misel na Boga. Nič ne dvomim, da je med naročnicami našega lista mnogo takih mater, med njihovimi sinovi pa mnogo vojakov, ki so ravno takega mišljenja. Naj bodo vsi izročeni božjemu in Marijinemu varstvu!

VERY REV. MATIJA ŠAVS

Poroča P. John K. Ferlin

(Nadaljevanje.)

FATHER ŠAVS — ČEBELAR.

VEM, da bo marsikdo godrnjal, ko bo tole pred oči dobil. Rekel bo, da se ne spodobi že kar od začetka popisovanja šavsovega življenja pripovedovati o njegovem čebelarstvu, ko je bil v prvi vrsti duhovnik, čebelar pa le mimogrede.

Recite, kar hočete, jaz bom pa le po svoje naredil. Saj ni treba, da bi vsi ljudje po enem kopitu pisali, lahko ima vsak svojega. Sploh pa — če bi prav po vseh postavah in predpisih naredil svoj spis o svojem rajnem prijatelju, bi se ljudem kar čudno zdelo, kje sem se naučil tako učeno pisati, ko dosedaj nisem bil med spisatelje prištet.

Pa je še nekaj drugega, kar bo menda ja držalo. Da po pravici povem: čebelice so bile poseben vzrok, da sva postala z rajnim gospodom šavsom taka prijatelja. Pa spet ne smete misliti, da samo čebelice. Najbrž bi bila prijatelja tudi brez njih. Vendar so bile najine "muhe" posebna vez, ki naju je priklenila drug na drugega, da sva si tolikokrat pisala. Ko sva se pred kakimi 12 leti prvič videla, sva se seveda že takoj na prvi pogled rada imela. Gospod šavs je vedel o mojih čebelah že od takrat, ko je bral v Ave Mariji o tistih kranjskih "kraljicah", ki so z mano vred prijadrale v Ameriko. Napeljal je pogovor na to in jaz sem spoznal, da je tudi on čebelar. No, zdaj sva bila skupaj in nič več nama ni moglo zmanjkati besed. Počutila sva se domača kot bi bila oba pod eno streho doma.

Ne spominjam se, da bi ga bil kdaj vprašal, kdaj je začel čebelariti. Iz marsikaterih njegovih opazke v pismih se da sklepati, da je bilo čebelarstvo že staro njegovo veselje. Nekoliko se mi zdi, da se je nalezl tega "antverha" od svojega dobrega prijatelja, Rev. Franca Jagra, o katerem

je v nekem pismu zapisal, da je polovico svojega življenja posvetil čebelicam. No, saj je splošno znano, kako velik čebelarški strokovnjak je bil rajni gospod Jager. Saj je bil precej časa celo profesor čebelarstva na državni minnesotski univerzi.

Ker je g. šavs že v starem kraju dobro poznal Rev. Jagra in tudi zelo zanimivo pisal o njem v Koledarju Ave Maria za leto 1929, je zelo verjetno, da se je od njega navzel ljubezni do čebel. Tudi v Minnesoti sta bila blizu skupaj in se pogosto osebno videla. V svojih pismih ga rad omenja in poroča o uspehu Jagrovega čebelarstva. Zadnja leta pred smrtjo je Rev. Jager čebelaril največ v Louisiani, pa tudi doma v Minnesoti ni bil brez lepega števila panjev. Včasih je imel mnogo sreče in je natočil po kakih deset ali še več ton medu, kako drugo leto se mu je pa tudi vse skupaj spakedrilo, kakor je pač bila letina.

Zadnja leta pred smrtjo je Rev. Jager mnogo trpel. Imel je raka na nebesu v ustih, zadevala ga je po malem kap in še druge nadloge so ga obiskovale. G. šavs mi je skoraj vedno poročal, kako se godi prijatelju Jagru, in popisoval njegove nadloge. Tudi njegovo zadnjo bolezen in smrt mi je natančno popisal, ravnotako njegov pogreb. Posebno je poudaril, kako številno so se udeležili pogreba uradniki od "Bee-Departmenta" in Rdečega križa, čigar zastopnik je bil Rev. Jager med prvo svetovno vojno na Balkanu. G. šavs je bil določen za pridigarja, pa radi boleznini ni mogel prevzeti te naloge. Namesto njega je pridigal Rev. John Gruden in naredil tako dobro, da "si je celo sam nadškofo brisal solze". Tako mi piše Rev. šavs dne 5. februarja 1941.

Če je bil šavs glede čebelarstva Jagrov učenec ali ne, tega torej za gotovo ne vem. Gotovo pa je, da je bil tudi sam pravi strokovnjak v čebelarstvu. Mene je marsikaj naučil, kar mi je prav prišlo za čebelarjenje v ameriškanskih razmerah. Če bi te moje vrstice brali samo čebelarji in čebelarke, ako je tudi teh zadnjih kaj med naročnicami našega lista, bi lahko navajal iz šavsovih pisem marsikaj zanimivega. Kdor

pa ni sam čebelar, bi ga take reči ne zanimalo.

Razume se, da je bilo šavske čebelarstvo vse bolj za zabavo in raztresenje in razvedrilo kot kaj drugega. Čebele je pač ljubil, ne da bi od njih pričakoval posebnega dobička. Kolikor vem, medu ni prodajal, ampak ga porabljal v domačem gospodinjstvu, ostalo zalogo pa razdal med ljudi. Napravljaj je tudi medico in postregel ž njo domačim in gostom.

Večkrat se "obtožuje" v svojih pismih, da svojim ljubljankam radi obilne drugačne zaposlenosti ne more posvečati tiste pozornosti, ki bi jo potrebovale za dober razvoj in napredek. Pa skoraj nikoli ni pozabil pristaviti, naj jaz bolj pazim na svoje, da ne bodo tako zanemarjene kot so njegove. Zraven pa vprašuje, kako je kaj z mojimi, če so pridne, če so nanesele dosti medu, če se mi je "medeni piknik" dobro obnesel in podobno. V enem pismu se naravnost razkorači pred menoj: Jan, čebelar, daj račun od svojega hiševanja! Seveda sem hitel z odgovorom in povedal, kakor sem vedel in znal. Pa je prišlo drugo pismo, pohvalilo, kar je bilo hvale vredno, pa tudi poučilo, kar je bilo po njegovih mislih pomanjkljivo. Da, g. Šavs ni bil samo dober čebelarski strokovnjak, znal je tudi postaviti čebelarskega profesorja!

Radi pomanjkanja časa ni imel nikoli velikega števila panjev. Kakih šest ali osem, kako leto morda do deset, to je bilo vse. Pa če jih je bilo bolj malo, so pa bili navadno prav visoki. Do sedem "štukov" jih je naložil drugega vrh drugega, kadar je bila bera dobra. V enem svojih pisem mi je poročal o groznem razdejanju, ki je zadelo njegovo čebelarsko republiko. Bilo je 4. julija 1938. Čebele so pridno nosile in krasno delale v svojih gradovih. Nenadoma se dvigne silen vihar, se zažene v visoke panje, odtrga nadstropje za nadstropjem in razmeče po vsej okolici. Nad petsto čevljev naokrog so bili razstreseni. Nato je prišel še močan naliv, ki je trajal vse do večera. Drugi dan je sonce prav lepo sijalo in naš čebelar se je spravil na delo, da reši, kar bi se rešiti dalo. Veliko število čebel je utonilo v vodovju, mnogo zalege se je pa pre-

hladilo . . . in prehlad je prinesel bolezen: čebelno gnilobo. Tako je bilo treba mnogo dragocenega blaga uničiti, kljub temu se pohvali čebelar v istem pismu, da je iz petih panjev rešil 38 galon izvrstnega belega medu, nabranega na lipi in detelji.

Razume se, da je bilo to le malenkost od tega, kar je pričakoval. Saj mi je pisal dne 20. decembra 1932 o svoji tedanji čebelni letini takole:

"Moje čebele so dale letos povprečno po 122 funtov medu na ul. To se pravi, toliko medu sem jim lahko odvezel, za vzimljenje jim pa pustil še kakih 40 funtov, da so varne za zimo. Pa to ni bilo največ, kar sem ga kdaj dobil. Pred nekaj leti sem od enega ula vzel 282 funtov. To je že lepa številka, pa drugi so še vse bolj naredili. Rekord za Minnesoto je pa bil, ko je nekdo v Red River Valley, kakor sem bral, vzel svojim ulom po 560 funtov, pa je še ostalo dovolj za vzimljenje. V tistem kraju je izredno veliko detelje, domače in divje."

V prav istem pismu je tudi kratka opazka, ki nekoliko razodene, kako je moj rajni prijatelj uporabljal med. Tole mi je povedal:

"Imam eno bariglo že osem let stare medice. Pije se lahko, pa kdor je izpije čez tri kupice, ga kar vrže! Jako močna! Imam tudi pet polovnjakov medice za jesih. V treh letih je tak jesih dozorel in prav izvrsten."

V nekem drugem pismu pa omenja, kako se medica dela:

"Ena galona medu na tri galone vode. Pridenem pa 18 kvortov sadnih sokov. Tako kuham medico."

Ker je Minnesota precej mrzla, je g. Šavs čez zimo hranil svoje panje v kleti. Naj tu omenim, da on ni nikoli rabil besede panj, ampak vedno pravi "ul". Ker ni imel velikega števila panjev ali ulov, je šlo to dosti lahko. Če bi pa na primer pri nas v Lemontu morali pozimi imeti čebelje v kletih, bi pri takem številu panjev morali zidati še večjo hišo, ali pa napraviti klet vsaj v dve nadstropji. No, pri nas ni take sile z mrazom in čebele lahko prezimijo na prostem, samo dobro "odeti" jih je treba.

V zvezi s prezimovanjem v kleti omenja

g. Šavs dvoje, kar bom tudi poročal na tem mestu. Enkrat mi piše, da gre od časa do časa po zimi v klet, da se prepriča, kako se čebelam godi. Potrka nalahno na ul in poslušaj. Čebele zašumijo in on razume njihov jezik, ki pomeni toliko kot bi hotele reči:

“Doma, smo doma, in dobro nam je. Hvala, pa še pridi!”

Na ta odziv gre čebelar zadovoljen po svojih opravkih.

Drugo, kar omenja v enem svojih pisem, je pa to, da spomladi, ko njegove čebele prvič pridejo iz kleti na sonce, ni dobro hoditi v njihovo bližino. Ne morda radi tega, ker pikajo — ne, to jim takrat še na misel ne pride. Ampak takrat se “trebijo” ker vso zimo niso imele kam iti “na stran”. In takrat je nekaj groznega v celi okolici. Gorje, če bi kdo tam okoli hodil v novi beli obleki ali če bi se kje v bližini sušilo perilo . . .

Kdor je sam čebelar, z zanimanjem opazuje čebele in načine čebelarjenja, ko hodi po svetu. Tako je ravnal tudi rajni Father Šavs. Posebno ga je zanimalo čebelarstvo v Južni Ameriki, ko ga je nekoč zaneslo tja dol potovanje radi zdravja. Sporočil mi je, da so doli čebele čisto črne in tudi njihov med je čisto črn. Paše seveda od sile dosti, ker tam doli je rastlinstvo kakor nekdanj v paradizu. Čudil se je pa čudna oblika panjev ali ulov, kakoršne imajo tam doli. Niso navadne škatlje kot pri nas, ampak večinoma panji nekaj predstavljajo. Ni vse za popisati kot je naš čebelar meni zaupal. Nekoliko si boste mogli predstavljati, kakšni so tisti panji, če omenim na tem mestu enega, ki je še med najbolj dostojnimi. Od daleč vidiš nekje v travi kladastega pajaca, ki na čudne viže kremži obraz, kakor bi se ti hotel pačiti kot najbolj trapasta opica. Kaže ti jezik, ki mu moli daleč ven iz široko odprtih ust. Ko prideš malo bliže, zapaziš da na tisti jezik sedajo čebele, druge pa izletavajo iz široko odprtih ust. No, to je res “žrelo”, kakor smo v starem kraju dejali odprtina pri panjih. Torej sedaj se ti je odkrilo, da tisti kladasti pajac ni nič drugega ko — panj s čebelami!

Naj bo dovolj o šavs-čebelarju. Precej na široko sem opisal to stran rajnikovega zanimanja, pa upam, da nisem ustregel le sam sebi, ampak tudi vam. Prihodnjič pa kaj drugega.

MEDENI PIKNIK NA POTOVANJU

Brat Antonin

BILO je na dan sv. Alojzija 1944, torej letos. Naš čebelar, Father John, so imeli rojev nič koliko. Ampak eden je bil od sile.

“Kaj takega pa še v svojem življenju nisem videl,” so pripovedovali Fr. John noter do pozne noči.

Tudi jaz nisem videl kaj takega, celo tisti dan ne, ampak ko je ves Lemont govoril o tem grozamenskem roju, sem nazadnje tudi jaz slišal, čeprav s čebelami in čebelarji nisem največji prijatelj. S Fr. Johnom je pa tako. Kadar se jim je v preteklih letih kaj posebnega zgodilo pri čebelah, so napisali pismo rajnemu Very Rev. Šavs, pa so si ohladili goreče srce. Ampak zdaj je ta gospod že med krilatci v nebesih, pa niso imeli nikomur pisati. Zato so pa kar domačim ljudem povedali celo zgodbo — in ta zgodba ni bila majhna, pa tudi kratka ne.

Torej, takole je bilo. Tisti roj je bil tako strahotno velik, da je celo uro lil iz panja in po vsem griču se je pri belem soncu naredila tema. Čez nekaj časa se je rój začel oprijemati enega naših hrastov in čim bolj se je oprijemal, toliko bolj se je debela veja nagibala in vlekla ves hrast za seboj.

Father John so zakričali tako na vse grlo, da je prišel glas do brata Humila, ki je malo nižje na vrtu gleštal solato in redkivo.

“Na pomoč, na pomoč, na pomoč!”

Brat Humil je takoj zaslutil, da je posebne vrste roj, in je hitel, kar so ga nesle kranjske noge. Ko je prišel na lice mesta, je strmел, strmел in ž njim so strmeli oče John.

Treba je bilo hiteti, zakaj hrast je bil že v največji nevarnosti. Brž sta privlekla panj, pa sta takoj videla, da je veliko premajhen za tako rojevo mrcino. Še preden sta začela ogrebat, sta dejala na panj še drugo, tretje in četrto nadstropje. Spodnjemu štuku sta odtrgala skončnico, napeljala od roja do panja dolg in globok žleb, pa sta začela čebele z lopatami trgati od roja in jih porivati v žleb. Šlo je kar dobro in čebele so se drčale po žlebu do panja kakor šolski otroci, kadar imajo vajo za pobeg pred ognjem.

Ko je bilo to delo v potu dveh čebelar-skih obrazov opravljeno, sta odmaknila gornje nadstropje in pogledala, če ni morebiti to nadstropje odveč. Ampak zdaj sta šele strmela, strmela, strmela . . . Dva satnika v četrtem nadstropju sta bila že izdelana, kar bi drugače moralo vzeti vsaj eno noč. Pogledata v tretje nadstropje, v drugo, v prvo. In zdaj ni bilo na očetu Johnu in bratu Humilu drugega ko same, prav čisto same — oči! Saj sta pa tudi imela kaj gledati. V tretjem in drugem nadstropju so bili že vsi satniki izdelani, v drugem je bilo že tudi nekaj medu, prav spodaj pa celo že polovica satnikov zaležena z jajčki!

“Kaj takega, kaj takega, kaj takega! Oh, zakaj je umrl prijatelj Šavs, zakaj, zakaj, zakaj . . .”

Nič drugega niso mogli spraviti iz sebe oče John. Humil je bil pa tudi tako začuden, da je samo zijal in z rameni zmajeval.

Čez nekaj časa se je Humil spomnil, da ga čaka solata in tudi redkvice bi ga rade videle, pa je na tihem vzela slovo in šel. Oče John so pa začutili po trdem delu veliko utrujenost in so sedli na klop prav blizu panjev. Sedli so torej na klop, si obrisali pot z glave in vratu, pa so začeli premišljevali.

Tukaj naj povem, da očetu Johnu ni treba posebej sestiti na klop, kadar bi radi mislili ali celo premišljevali. Navadno mislijo kar mimogrede, sredi dela, mislijo kar s panjem ali kladivom ali kar že imajo v roki. To pot so pa le sedli in niso nič v roke vzeli, kar je pri njih velika redkost, ker no-

vena reč ni za očeta Johna tako težka, kot pri miru biti.

Sedeli so torej in mislili. Mislili so pa, kaj bo vendar letos s tem čebelnim blagoslovom, prav za prav z medenim. Zakaj kjer so čebele in še tako pridne čebele, tam bo gotovo tudi medu na pretek. Roj za rojem, pa še takšni vmes kot današnji, pa je bilo že od zime sem tako veliko število panjev, da so jih morali oče John vselej posebej prešteti, če so hoteli komu povedati, koliko jih imajo. Zdaj je pa to število že tako naraslo, da oče John niso nič več šteli, ampak samo še “figrali”.

Kam z medom letos? En medeni piknik bo komaj toliko medu pobral kot bi pet lemontskih kur šlo pit v Lake Michigan. Treba bi bilo začeti s pikniki takoj o kresu in jih nadaljevati vsako nedeljo tja do svetih Treh Kraljev. Ampak če oče John kaj takega napovedo, jim bo Roosevelt še kaj nepatriotičnega očital! Ljudje morajo šparati svoje kare, posebno kolesa in pa tisti onga, ki gori v kari, kadar teče, in jo s svojim ognjem poriva naprej. Hm, hm! Zakaj mora biti ravno v vojnem času toliko medenega blagoslova v Lemontu!

Tako so mislili oče John, pa so pri sebi sklenili, da bodo letos napravili potujoč medeni piknik. Namesto da bi ljudi vabili v Lemont, bodo sami šli med ljudi z medeno zalogo, kar lepo od nasebine do nasebine. Da ne bo Roosevelt kaj kremžil svojega obraza, ne bodo napregli kakega ogromnega trucka, ampak si bodo omislili voz in konjičke. Živio, kaj tako pametnega pa že dolgo ni prišlo v glavo očetu Johnu!

Kar zazibali so se v tej srečni misli. To bo nekaj lepega, veselega, zanimivega, nenadomestljivega! Tako živo so se zamislili v delovanje tega potujočega medenega piknika, da so naenkrat že tudi res vse doživljali in se je vse vršilo pred njimi kakor zares.

Imeli so ogromen voz, tak kot je včasih v starem kraju prevažal cirkus iz kraja v kraj, na vrhu pokrit, ob straneh zaprt, pa ves obložen z napismi in slikami. Dva para konjičkov sta bila vprežena spredaj in na kozlu je sedel brat Humil, ki ga oče John niso mogli pustiti doma. Oče so se stisnili

v zaprt voz in hi hot! Naravnost proti Chicagi. Najprej bosta obiskala naselbine po Eastu, pozneje one na Westu in tudi na North jo bosta mahnila.

Prideta v Chicago. Oče John zlezejo iz kočije, gledajo, gledajo, pa nikjer nobene ga človeka. Tudi brat Humil se začuden in s kislim obrazom ozira okoli. Slabe volje stopijo oče k bratu Bonifacu v farovž sv. Štefana in povejo, kako in kaj. Brat Bonifac teče k telefonu, pokliče Mr. Košnika, Mr. Severja in še več drugih faranov in farank. Razlaga, pojasnjuje, dopoveduje. Nazadnje dene slušalko na njeno mesto, si obriše potno čelo in oče John naredijo ravno tako. Pa pove brat Bonifac:

“Ljudje pravijo, da nočejo medenega piknika v Chicagi, da bodo že v Lemont prišli. Če ne bodo imeli gasa, bodo pa peš prilomastili gor . . .”

Oče John malo pomislijo, pa ne prav veliko, ampak skočijo v kočijo in naroče Humilu:

“Naprej, naprej, v So. Chicago!”

Ko dospeta k sv. Juriju, skočijo oče spet v farovž in pokličejo brata Akurzija. Začuden jih gleda, pa kmalu vse razume. Teče k telefonu, pokliče Mr. Šifrerja, Mr. Kandida in še druge farane in faranke. Po dolgem čakanju in po veliki potrpežljivosti jim je brat Akurzij povedal, da ljudje v So. Chicagi natančno tako mislijo kakor oni pri sv. Štefanu . . .

Oče John si obrišejo pot s čela in kjerkoli ga je še kaj bilo, odhite na cesto in pravijo bratu Humilu:

“Naprej, naprej — v Cleveland!”

Konjički potegnejo in kakor bi mignil, je bil novi cirkus, hočem reči: je bil potujoči medeni piknik na St. Clair v Clevelandu. Ljudi pa nikjer nič, vse prazno in tiho. Oče stopijo v trgovino k Jožetu Grdinu in povedo vse od kraja in do konca, kako in kaj. Jože k telefonu, pokliče strica Antona, Mrs. Kogovšek, kanonika Omana, Mrs. Oražem, Mr. Potokarja in še dva tavžent drugih ljudi vse gori do župana Lavšeta.

Oče čakajo in švicajo, da so bile svete podobé v Jožetovi trgovini kar v neki posebni nevarnosti. Nazadnje zaključí Jože in pravi:

“Imenitna misel, oče John! Mi ne moremo v Lemont na medeni piknik, zelo prav je, da je piknik prišel k nam. Ampak, ampak, ampak! Maio prehitro je prišel. Potrebujemo tri dni, da moremo vse potrebno organizirati in spraviti skup ljudi. In teh bo kot listja in trave. Počakajte tri dni in potem zapeljite svoj voz v Kulturni Vrt tja v tisto dolino pod spomenikom Simona Gregorčiča. Nekaj takega vam bomo priredili, da svet še ni videl, odkar je nataknen na svojo os.”

Očetu Johnu je zasijal obraz, pa se je takoj nato stemnil. Da bi morali tri dni čakati in se nekam vsesti, pa povrhu še pri miru biti? Nak, tega pa že ne! Brž jim pade pametna misel v glavo in pravijo Jožetu Grdini:

“Pokličite v Girard prijatelja Johna Dolčiča!”

Zgodilo se je in v par minutah je bil pogovor pri kraju. John je dejal:

“Le pridita z bratom Humilom, hitro pridita in konjičke z vso šaro vred pripeljita s seboj. Tu pri nas samo mignemo, pa je ljudstvo skupaj in medeni piknik se lahko začne!”

Kdo je bil bolj srečen ko oče John! Tako bodo minili trije dnevi in potem nazaj v Cleveland! Joj, to bo reč, to bo reč!

Kakor bi še drugič mignil, tako so poskočili konjički in Girard je bil že pred nosom. Ogromna procesija je prišla naproti in vse je vpilo: Živel, živel, potujoči medeni piknik! Na čelu sprevoda je marširal John Dolčič in se ves blažen smejal naravnost v trikrat blaženi obraz očeta Johna. Iz množice se je pririnila do voza tudi Mrs. Angela in stegnila roko, da bi pozdravila očeta Johna, kakor se spodobi ob takih prilikah. Takrat pa . . .

Oče John so tudi že iztegnili roko, pa so bili v svojih sanjah tako globoko srečni, da jim je glava ušla nekam globoko na prsi in čebelarški slamnati klobuk se je zvalil prav pred žrelo najbližjega panja . . .

Tega pa čebele niso rade videle . . . dve sta skočili proti očetu Johnu in sek, sek! — pičili ubogega čebelarja vsaka za eno uho.

Oče so se prebudili — lop, lop! — so se otrešli krutih napadalk, obenem so se pa

zbrihtali, se znašli — hitreje kot bi mignil — iz Girarda nazaj pred svoj čebeljak.

In tako je bil ves potujoči medeni piknik enkrat za vselej — pri kraju. Če je gospa Angela pri tem kaj kriva ali nič, jaz ne vem.

POŽIVIMO MOLITVENO FRONTO!

TAKO je zaklical list "Ave Maria" ameriškim Slovencem v zadnji številki. In to po pravici!

Končne odločilne bitke so se začele v Evropi in v tistem Oceanu. Potoke krvi in nadčloveških žrtev bodo zahtevale od naših in zavezniških vojakov, da jih zmagovito izbojujejo.

Da jih bodo pa izbojevali, potrebujejo nezmerno veliko orožja.

Toda vsi, ki verujemo v Boga, dobro vemo, da orožje samo ne bo zmagalo. Tudi potoki krvi in žrtve vojakov ne bodo same dovolj. K vsemu temu je potrebna nujna pomoč božja.

Monsignore Sheen je v nekem svojem radio predavanju minulo leto povedal celi Ameriki, da smatra sedanjo strašno nesrečo celega sveta samo kot "sodbo božjo". Naša človeška hudobija je prišla do vrhunca. Bogapozabnost in upor proti našemu Bogu se je tako razpasel po celem svetu, med vsemi narodi, da je moralo priti do te "sodbe božje". Bog je človeka zapustil in ga prepustil njegovi neumni pameti. Dopusnil je, da je prišlo do tega, kar imamo danes. Toliko se je pridigalo po celem svetu proti Bogu. Te pridige pa niso ostale brez uspeha. Rodile so med narodi sadove v možeh s posebnimi zmožnostmi, da so sledili tem naukom brezboštva in začeli vojno. Če ni Boga, ljudje nismo enakopravni in enakovredni bratje med seboj, z enakimi pravicami do življenja in do uživanja svetnih svetnih dobrin. Tako se je rodil nauk o "nadčloveku", o "nadnarodu" — "superman". Ne božja postava ljubezni naj odločuje, temveč pest, orožje, kri, razdejanje. Sila naj vlada ljudstva, narode in celi

svet. In tako je prišlo do tega. Ali ne vidimo vsi jasno tega?

Ne, ne! Mi ljudje sami smo si povzročili vse, kar in kakor imamo. "Premisli in prevdari, kako grenko in hudo je, da si zapustil Gospoda, svojega Boga!", je zaklical prerok Jeremija svojemu narodu, ko je ob njegovem času zašel v prav enake težave, v enako gorje, kakor danes celi svet. Isti vzroki imajo vsikdar iste posledice. Odpad od Boga ga je zapeljal v nesrečo. Popolno razdejanje cele Izraelske dežele, porušenje vseh mest in vasi, strašna sedemdesetletna sužnost v Babilonu, pa strašno trpljenje naroda, vse to so bile posledice.

In ta veliki mož, Jeremija, je videl vso nesrečo svojega naroda, jo globoko v duši občutil, pa videl tudi njen vzrok. Videl je zato, da mu more samo Bog pomagati in ga rešiti, ga pripeljati nazaj in ga privedi k novemu blagostanju. Če čitamo njegove prekrasne "Žalostinke", saj so, kakor bi jih pel danes nad celim svetom. Vse to se danes godi narodom in celemu svetu.

Zato je pa mesto k orožju, začel klicati svoj narod najprej nazaj k Bogu, k molitvi, k pokori. "Jeruzalem, Jeruzalem, spreobrni se nazaj k Gospodu, svojem Bogu!" pa se boš rešil, mu je klical.

In narod ga je poslušal in ubogal. S celo dušo je začel dvigati k Bogu roke in srca v molitvi in pokori. In res, Bog se ga je usmilil in ga rešil.

Tudi danes je isto. Ena vroča molitev, eno dejanje pokore, ena solza člana Molitvene fronte je danes skoraj več vredna in bo več pripomogla k zmagi in rešitvi, kot en bombnik, ali tank. Vsaka skupina Molitvene fronte, zbrana pred tabernaklom, pred Marijo, v molitvi, saj za četrte ure, je kakor oddelek dobro oborožene naše vojske na fronti. Vojaški oddelek se bori na dejanski fronti, oddelek Molitvene fronte se bori za zmago pred Bogom, ki lahko ta trenutek srečno konča to strašno vojno.

Zato pa, kako veliko dejanje za našo zmago v teh odločilnih dneh, je bila javna molitev našega predsednika Roosevelta, ko je pred celim svetom — molil k Bogu v imenu naše države in celega sveta in dvigal svoje srce k Bogu in klical k njemu za

pomoč in rešitev, kakor omenjeno zadnjič.

Zato, ali ni nezmerno nujno potrebno, da poživimo tudi mi, ameriški Slovenci, svojo Molitveno fronto? Da, če verujemo v Boga, vidimo jasno vse to in nas mora siliti na kolena, da podvojimo svoje molitve, da pridobivamo Mol. fronti vedno več in več novih članov, da vsi, ki še niso člani, takoj pristopijo in se ji pridružijo in store to svojo veliko dolžnost?

Bratje in sestre, boste poslušali ta naš klic? Izraelski narod je poslušal svojega preroka Jeremijo in ubogal in se rešil. Bo klic vašega lista "Ave Maria" zamanj? Ga boste poslušali in ubogali? Daj Bog, da bi ga! Za strašno velike stvari gre.

Bratje in sestre, na delo za poživljenje naše Molitvene fronte! Če še nisi član, takoj sedi in nam pošlji svoj pristop.

Molitvena fronta.

ALI KATOLIČAN ALI KOMUNIST?

Čas krivih ver in polovičarstva je minil. Svet je končno postal dosleden, naveličal se je polresnic.

Ko sta se nesrečni ženi pred kraljem Salomonom pravdali zaradi poležanega otroka, se je tista, ki je bila res mati, uprla, da bi živega otroka razpolovili. Tako tudi današnji svet misli, da se resnica ne more deliti: treba je ali celo sprejeti, ali celo zavreči. Nemirni človeški duh hoče imeti modroslovlje o življenju, ki obvladuje človeško bitje v celoti, telo in dušo, vidi pa, da le dve naučni ustanovi ustrezata temu hrepenenju: katoliška Cerkev in komunizem.

Če pravim: komunizem, ne mislim na komunizem samo z gospodarskega stališča, temveč ga imam za življenjsko modroslovlje, ki usmerja duhove proti gospodarskim in svetnim ciljem.

S pogledom na gospodarstvo ni v komunizmu nič novega. Komunizem se srdi na kapitalizem in pravi, da ga obsoja na smrt, v resnici pa sam misli s kapitalističnimi možgani!

Kapitalizem pravi: gospodarsko pridobi-

vanje dobrin je glavni namen človeškega življenja, komunizem pa trdi, da je to edini namen. Država sploh nima druge naloge kakor služiti temu edinemu smotru!

Kar se torej tiče gospodarstva, komunizem ni prevrat, ki bi začel novo dobo, ampak prevrat, ki znači konec stare dobe; ni zibelka, ampak krsta; je zadnji vzdih omike, ki je že pred tri sto leti pozabila na božje kraljestvo in šla edino za zemeljskimi cilji.

Tak komunizem je doma ne samo v Rusiji. V tej deželi obstoja v tem, da so mobilizirali (poklicali pod orožje) duše, češ, da gre za gospodarske reči: 160 milijonov božjih stvari, določenih za večno življenje, mora mirno gledati, kako se jim jemlje krščanska vera in se spreminjajo v mravlje, ki se pečajo samo s tem, da gradijo kolikor mogoče visoko mravljišče. V Mehiki vidimo komunizem pod politično krinko: moliti Križanega proglašajo za zločin izdajstva. Vidimo ga v Nemčiji pod plemensko krinko: vlada bi rada pogazila vero v Njega, ki je obujal mrtve, zato, da bi se ljudstvo vrnilo k barbarski veri v bogove, ki gnijejo v svojih grobovih.

Zakaj se ta mobilizacija duš za zemeljske cilje širi po vsem svetu in prihaja tudi k nam? Najbrž je ta pojav odpor proti drugi zmoti, proti pretiranemu individualizmu. Individualizem izhaja od besede individuum, kar pomeni: posameznik, poedinec odtrgan od družbe, občestva, in brez ozira nanj. Individualizem uči, da se v gospodarstvu in pridobivanju poedinec sme uveljavljati in izživljati brez ozira na soljudi, sebično, koristolovno. Svetovna vojska je duhove tudi seznanila s pojmom mobilizacija in je poskusila dokazati, da človeško življenje ni tako važna stvar.

Odsihdob svet kar naprej mobilizira množice, mase, prezira pa človeka, poedince; šteje telesa, ne pa duš; misli na uboštvo, ne pa na ubožca, na število, ne pa na človeka.

Komunizem gre do skrajnosti za tem, da človeško osebnost čimbolj zmanjša in stanjša s tem, da jo potaplja v kolektivnost, suženjsko sklopljeno družbo, ki nima drugega smotra kakor zemljo.

Ker navdušuje za žrtve in jih zahteva, ker nadzira človeškega duha prav do globočin in se postavlja za sodnika človeški vesti, ker trdi, da zna odgovoriti na vsa vprašanja o življenju, je komunizem ne samo skupek gospodarskih nauk, ampak vera. In kot vera ni samo morda kriva vera v notranjosti krščanske, ne, komunizem po opičje posnema krščanstvo. Posnema ga kakor Julijan Odpadnik po zunanje, po duhu pa se neizmerno razlikuje od njega.

Tudi komunizem ima sv. pismo, to je Karla Marksa knjiga "Das Kapital"; ima svoj izvirni greh, kapitalizem; ima svoje mesijansko upanje: človeška družba brez razredov in brezbožno pleme; ima svoje žrtvene predpise: razredni boj; ima svoje duhovništvo, to je visoki komisariat. Navidez je v vsem kakor krščanstvo, le v eni stvari ne: ne prinaša duha Kristusovega, ampak duha kače, ki je prevarila človeka. Komunizem je novi Izrael, novi Mesija, skrivnostno telo Antikristovo.

Vendar je v komunizmu drobec resnice. Prav ima, ker obsoja individualizem, ki spreminja človeka v volka za soljudi. Upravičena je njegova želja, da bi med ljudmi nastopila resnična skupnost (komunizem od latinske besede communis = skupen). Prav ima, ko trdi, da je enotnost človeštva treba ostvariti v socialnem, družabnem redu. Toda moti se komunizem, ko misli, da je skupnost, v katero se morejo ljudje zediniti, le ena. V resnici sta dve: Organizirana tehnična, gospodarsko proizvodjalna skupnost, enost, to je komunizem, — in duhovna skupnost, duhovni komunizem; to je katolicizem. Eno socialno telo, v katerem človek pravzaprav ni več človek s polno osebnostjo, ampak je "razčlovečen" za gospodarsko proizvodjalne cilje, in eno socialno telo, v katerem je človekova duhovna vrednost zavarovana za večno srečo pri Bogu.

Ker komunizem tako poudarja socialno plat skupnosti ali občestva, ga ne more uspešno pobijati tak, ki oznanja individualizem, vero v pretirane pravice poedinčeve. Ker mobilizira duše za zemsko pridobitvene, ekonomske cilje in prezira človekovo duhovno plat, mu more zoprvti le sila, ki

mobilizira duše za večni smoter in se odločno poteguje za človekovo dostojanstvo. Ker je komunizem vera, ga more premagati le vera. Z eno besedo, komunizmu je kos edinole katoliška Cerkev, to je tista zgodovinska oblika krščanstva, ki jo omikana zapadna kultura že tristo let potiska proč od sebe in ki se sedaj vrača iz pregnanstva.

Skrivnostno telo Antikristovo ne more premagati nihče drug kakor skrivnostno telo Kristusovo!

Skrivnostno, mistično telo Kristusovo pa je Cerkev. Samo ta more rešiti omiko. Da bomo bolj razumeli njeno vlogo v svetu, se spomnimo, da so bile ob Jezusovem času politične in gospodarske razmere zelo slične tistim, v katerih živimo mi. Kar se tiče politične, državne ureditve, je militarizem stiskal tedanji svet v krempljih rimskih orlov; kar se tiče gospodarstva, so vse tlačili težki davki. Zato pekoče vprašanje: Ali se mora cesarju davek plačevati ali ne?

Silno poučno in zajemljivo je to, da On, ki je bil poslan, da svet prerodi, ne govori nič o militarizmu (oboroževanju), nič o financah, nič o gospodarstvu. Ni razpravljal o oboroževanju in ni posebej slikal vojnih grozot. A vendar je na vse to mogočno vplival. Kako? Tako da je vsejal seme nove družbe, novega kraljestva, novega živega telesa, novega organizma, ki naj bi bil socialno nadaljevanje božjega življenja, ki ga je prinesel na zemljo (Mgr. Sheen).

J. Š.

POZOR! POZOR! POZOR!

Brat Antonin, večni popotnik, se že pripravlja na pot v Minnesota, Wisconsin in Michigan. Kako dolgo bo vzelo pripravljanje, ne vemo natanko. Gotovo pa še pred koncem druge svetovne vojne odide na pot.

Priporočamo ga našim naročnikom — saj veste, kako in kaj. Pa lepa hvala in vse dobro!

VSI NA MEDENI PIKNIK 3. SEPTEMBRA!

Letos so bile čebelice v čebelni naselbini Fathra Johna na naši farmi tako pridne in radodarne, kakor morda še nobeno leto. Nanesle so medu nič koliko. Kar ne vemo kam ž njim. Obraz Fathra Johna kar žari veselja in se vrti med njimi vkljub svojim letom, kakor mlad fant. Tako jih je vesel. Pa smo se odločili, da bomo letos zopet priredili naš **redni letni medeni piknik**. Ne smemo namreč biti sebični, da bi se z medom sami sladkali in uživali sami ta sladki božji dar. Posebno Father John tega noče. Privoščiti ga moramo tudi drugim svojim dobrotnikom, prijateljem in znancem in vsem rojakom. Lani ga nismo mogli prirediti, ker vreme ni dopustilo. Letos ga pa kar moramo, ker vemo, da bomo ž njim ustregli svojim rojakom blizu in daleč.

Zato prav vljudno vabimo vse 3. septembra na našo farmo na medeni piknik. Father John bo preskrbel, da boste vsak lahko odnesli nekoliko sladkega, pa čistega in zdravilnega medu in se tudi ž njim sladkali pri zajtrkih, in v dobrih poticah in kolačih, katere vam bodo vaše gospodinje spekle. Drugi bomo pa poskrbeli, da bo tudi vse drugo za piknik dobro pripravljeno in urejeno, da bodo vsi udeleženci lahko preživeli nekaj prav veselih in zabavnih ur tu med nami.

Dopoldne ob 11. uri bo sv. maša pri Lurški votlini pri blejskem jezeru. Po maši se bo pa takoj začela zabava.

Razposlali smo tikete za raflanje za med. Razdelilo se bo namreč 100 darov. Tiketi bodo na razpolago tudi tukaj na farmi na pikniku.

Medeni pikniki na naši farmi so se do sedaj še vsikdar dobro obnesli in vsi, ki so se jih udeležili, so jih bili veseli. Nudili so jim veliko prijetne zabave in razvedrila. Tako bo tudi letos. Da, letos bo to še lažje, ker so nas čebele tako založile s sladkim medom.

Piknik bo v vsakem vremenu, ker imamo na farmi tudi dvorano, kjer se bo tudi v dežju nemoteno lahko razvila vsa zabava.

Do tedaj pa upamo, da bo tudi slikanje naše cerkve Marije Pomagaj že toliko gotovo, da si ga bodo vsi lahko ogledali. Začeli smo namreč s tem delom že začetkom julija. Cerkev bo nekaj lepega in bo v čast ameriškim Slovencem, še bolj pa v čast naši ljubi Mariji Pomagaj.

Toraj 3. septembra vsi na našo farmo v Lemont na letni medeni piknik, kamor vas vse vljudno vabijo

Slovenski frančiškani.

PESEM ZA DANAŠNJE ČASE

Poslala Rozalija Dejak

Ko se drevje ozelenuje,
mladim fantom napoveduje,
Da je prišel tisti čas,
ko jih kliče vojskin glas,
ko za brambo domovine
vojska kliče staršev sine.
Narodova volja je,
da mladi sin na vojsko gre.
Bobni bodo ropotali,
pot krvavo nam kazali,
takrat čez morje, gore,
moj pozdrav domu naj gre.
Ena ptička priletela,
vrh kasarne se je vsela,
ona poje, žvrgoli,
mlade fante prebudi:
Mladi fantje, le vstajajte,
eno pisemce pisajte
do očeta, matere,
in do ljube žalostne.
Očka so na pragu stali,
belo pisemce prebrali,
mamca milo jokajo:
kolk noči, oh, nisem spala,
ko sem tebe povijala,
zdaj te vidla več ne bom.
Bom za eno mašo dala,
da se bo za sina brala.
Mašnik bode mašo bral,
sin se bo pa vojskoval . . .

(Dostavek pošiljateljice: Ne vem, če sem prav napisala. Slabo vidim, sem stara že 76 let. Vseeno denite to v list, ljudje radi kaj takega berejo.)

JOERGENSENOVA PARABOLA

V svoji paraboli "senca" kaže Joergensen, kako moč in vpliv ima pisatelj do svojih bravcev. Slede mu kakor senca človeku. Kakor pisatelj misli, tako bravci žive. Kar on piše, to oni udejstvujejo. To se zlasti godi pri mladih bravcih.

V hudi zimi, ob polnočni uri zapoje zvonec nad pesnikovimi vrati. Dvigne se od svojega burgundca, cvetic in tintnika ter hiti odpirat poznemu obiskovavcu. Pred vratmi stoji mlad človek, ki ima kakih 20 let, zanemarjeno in siromašno oblečen, pa prosi pesnika za kratek razgovor. Pesnik mu natoči kozarec močnega vina. Čudni obiskovavec radovedno in pazno premotri vse stanovanje ter upre poslednjič ves navdušen svoj pogled na pesnika samega.

"Tako je torej pri Vas. Hotel sem Vas videti, predno umrjem."

Pesnik je nekoliko osupnil, misleč, da ima pred seboj blaznega človeka. A ta mu pove, da je popolnoma zdrav, le duša je bolna, da ji ni več živeti.

"Vi ste mi bili njveč na svetu. Bral sem vse Vaše knjige, celo po večkrat, tako da znam cele strani na pamet. Dejansko sem uravnal svoje življenje po Vaših spisih. Kakor ste Vi pisali, tako sem jaz živel. — Vi ne veste, kaj delate," je nadaljeval — "kaj delate, ko tu sedite in pišete in Vam kipi duša od vina in noči. Ne veste, koliko človeških usod Vi samo z eno vrstico na belem papirju predrugačite, preustvarite, izpremenite. Ne veste, koliko ljudem srečo zamorite, kolikim smrtno obsodbo podpišete — tu v tihi samoti pri mirni svetilki med cveticami in burgundcem . . . Pomislite, da mi drugi živimo to, kar Vi pišete. Taki smo, kakor nas ustvarjate s svojimi spisi. Naša mladina hodi za Vašimi poezijami, kakor senca za človekom. Čisti smo, če ste Vi čisti; nečisti, če ste Vi nečisti."

Nato malo preneha, se stegne čez mizo po steklenico in si naliže pesnikovega vina.

Začuden ga gleda poet. Kmalu izve vzrok te "manire": "V svoji zadnji knjigi ste pisali: "Vzel je, kar je mogel z rokami doseči in šel je, kamor so ga hotele noge nesti." "Sami ste me učili jemati, učili ste nas vse.

Učili ste nas, da je dober oni, ki je silen in brezobziren — mož velikih zahtev, divjih strasti in nenasitnega pohlepa po življenju in uživanju. — Divje življenje, ste rekli — je veliko življenje. Šli smo za Vami, šli za omamljivimi zvoki do roba prepada, kjer ste Vi obstali, mi pa smo vanj strmoglavili. — Ko bi Vi vedeli, kolikim bravcem ste iztrgali mir iz duše — koliko nesrečnih senc Vašega ciganskega ideala se klati okoli po deželi!

Tudi jaz sem bil pod vplivom Vaše čarodajne moči, žrtvoval v to svoje slabe moči — in nocoj vidim, da so strte. — Bil sem pošten človek in v dobrih razmerah, pa sem šel za Vami in zdaj sem propalica in berač. Moja mati pometa sedaj stranišča, ker sem ji vse zapravil.

V prodajalni, ki je bila prej moja, sem kradel knjige in jih prodajal, denar pa daljal propali deklini, da bi si pridobil njeno naklonjenost. Sodišče me je zasačilo, jokal sem se in izgovarjal, a pomagalo ni nič. Vteknili so me v ječo.

In v nekaj trenutkih bom rabil tole orožje — pokaže iz žepa samokres —, da končam to cigansko življenje. To je sad Vaših spisov. V neki knjigi, ki jo Vi malo poznate — tudi jaz sem malokdaj bral iz nje — vprašujejo učenci svojega učenika: "Glej, mi smo zapustili vse in smo šli za Teboj; kaj tedaj nam bo?" — Isto vprašanje stavim jaz na Vas, svojega učitelja. — V nekaj trenutkih bom samomorivec, obsojen od ljudi, zavržen od Boga! Glejte, plačilo za življenje po Vašem zgledu in nauku. To Vam bodi v premislek, ko boste lepe počitnice bivali na kmetih pri svojem bogatem založniku." Priklonil se je in odšel v temno noč. Čez nekaj sekund se je slišal strel. Končano je bilo življenje onega, čegar življenje je pesnik "upesnikoval" in ga "izpesnikoval" v smrt!

MISLI O RIMU

Škof dr. Josip Srebrnič

RAVNO tedaj, ko je stari Rim stopal proti višku svoje mogočnosti in ko se je vsa moč tedanjega sveta združila v rokah prvega rimskega cesarja Oktaviana Avgusta, tedaj, ko je začel Rim tega cesarja in njegove naslednike častiti kot bogove, se je v Betlehemu rodil Kristus, pravi Sin božji. Prišel je na svet, da ustanovi kraljestvo, še vse večje od tedanje rimske države. To kraljestvo je imelo obseči ves svet in konca mu ni imelo biti.

Ko je Avgustov naslednik Tiberij stoloval v krasni palači na otoku Capri ter svoj čas porabljal v načrtih, kako bi svojo cesarsko moč še bolj utrdil in poglobil, je Kristus tam daleč v Galileji ribiča Petra postavil za glavarja svojega kraljestva. S tem je Kristus ustanovil svojo Cerkev in dal Petru navodilo, naj gre v Rim in tam ustanovi središče njegove oblasti.

Devet let po Kristusovi smrti je prišel Peter v Rim. Kaj si je takrat mislil, ko je stopal najbrž po Via Appia, po apijski cesti, po kateri moreš še danes hoditi, korakal sam, nepoznan, truden in zaprašen proti Rimu, ki je štel mnogo nad en milijon prebivalcev in se je potnikom predstavljal v obliki bajnega bogastva? Moč Rima se je javljala povsod: v ogromnem prometu na cestah, v krasnih palačah cesarjev, bogatašev in velikašev, v trgovskih poslopih, v nebrojnih templjih in umetniških spomenikih, v gledališčih, dirkališčih in vojašnicah. Vse bogastvo sveta se je stekalo v Rim, vsa sila se je tam kupičila.

Peter je v tem Rimu nastopil svoje mesto, da izvrši voljo Gospodovo, ki je bila: Rim mora postati in ostati središče Cerkve, ki bo obsegala vesoljni svet! Ta Rim mora postati Kristusovo mesto!

Kakšno silno vero je moral imeti Peter, ko je korakal v Rim s tem navodilom svojega Gospoda! Strmeti moramo, ko v duhu gledamo Petra na apijski cesti in vemo za njegove načrte.

Legenda nam še danes pripoveduje, kje je Peter našel svoje prvo prenočišče v Ri-

mu. Nedaleč od sedanje bazilike Svete Marije Velike stoji ob Urbanovi cesti cerkev sv. Pudencijane. Ta cerkev stoji, kakor pripoveduje legenda, na mestu hiše, kjer je Peter v Rimu stanoval. Hiša je bila last rimskega senatorja Pudenta. Ta je med prvimi sprejel Kristusov nauk. Dal je svojo hišo na razpolaganje svetemu Petru in pozneje tudi svetemu Pavlu. Poleg njega je Peter pridobil za Kristusa tudi njegova sinova Timoteja in Novata ter hčeri Pudencijano in Praksedo. Na tem mestu se je ustanovila po smrti sv. Petra prva župna cerkev v Rimu. Tu so imeli nasledniki sv. Petra svoje stanovanje in svojo stolnico. Tu so ostali vso dobo dolgega preganjanja, dokler jim ni daroval Konstantin Veliki nove velike palače v Lateranu in jim poleg nje sezidal nove katedrale.

Rim je vedno nastopal strašno, kadar se mu kdo ni hotel pokoriti. Verstva raznih narodov so našla pri njem zavetje radi tega, ker ni nobena tuja poganska vera zahtevala, da se ji morajo rimski bogovi umakniti. Bogovi iz Egipta, iz Perzije, Grčije in Fenicije so imeli v Rimu svoja svetišča. Rim jih ni preganjal, zakaj nobena teh ver ni učila, da so pravi edino oni bogovi, ki jih ona oznanja.

Pa sta prišla v Rim sveta Peter in Pavel ter začela učiti: Bog je en sam! Kristus je Sin božji, druga oseba presvete Trojice. Vsi drugi bogovi so človeška izmišljotina. Cesarji niso bogovi, njim se torej ne sme izkazovati božja čast. Pred Bogom sta enaka gospodar in suženj, nečistost je greh, in tako dalje. Taki Rimu do tedaj še neznan nauki so bili naperjeni proti njegovim bogovom in proti vsej njegovi poganski sili. In zato je poganski Rim nastopil proti tem naukom, da jih iztrebi.

Strašno je nastopil poganski Rim. Nastopil je z vso močjo, neusmiljeno, krvavo. Med krščanstvom in Rimom je nastal boj na življenje in smrt. Bil je boj krvav in dolg, kakoršnega svet še ni bil videl. Znak za preganjanje je dal leta 64. cesar Neron. Tri leta pozneje sta v tem boju izkravela Peter in Pavel. Toda preganjanje se je kmalu razširilo po vsej ogromni rimski državi. Bili so sicer presledki, ko je zavla-

dal mir, toda preganjanja so se znova pojavila in vedno hujša ho bila. Trajala so skoraj tri sto let.

Tako je bilo v oni svetovni poganski državi, ko je Rim spoznal svojega tekmeca v krščanstvu. Glavno mesto rimske države je naenkrat zahtevalo zase — krščanstvo! Rim se je dolgo branil, krepko upiral, odbijal novo vero z ognjem in mečem, toda Peter je dosegel svoj namen — Rim je postal glava nove svetovne oblasti — Kristusove Cerkve!

Šele v cesarju Konstantinu so kristjani dobili moža, ki se je zanje zavzel. V znamenju križa je odšel Konstantin proti svojemu tekmecu Maksenciju, ki je kristjane krvoločno preganjal. Bilo je 28. oktobra leta 312. Maksencij se je zabaval pri igrah v cirkusu tik kraja, kjer danes stoji cerkev sv. Boštjana. Ker ga pozovejo, naj hiti svojim četam na pomoč, ki so ob Milvijemskem mostu čez Tiberu začele bitko s Konstantinom. Maksencij je odšel, pa se ni več vrnil. V valovih Tibere je našel smrt. Konstantin je kot zmagovalec korakal v Rim, pa ni mislil na to, da bi dal zahvalo bogovom, kakor so njegovi predniki skozi stoletja ravnali. Konstantinova zahvala je veljala Križu, ki mu je pomagal do zmage.

Spomladi leta 313. je izdal Konstantin v Milanu znameniti odlok, ki je prinesel krščanstvu in kristjanom zadoščenje ter svobodo. Rim je nastopil pot, da postane čimprej to, za kar ga je bil namenil Kristus: središče božjega kraljestva na zemlji.

Tako vidimo, kakšnim namenom božje Previdnosti so služili Rimljani, ko so gradili svoj Rim in svojo mogočno svetovno državo. Nevedoma so jo gradili tudi zato, da so mogli po Kristusovi smrti apostoli neovirano hoditi iz ene pokrajine v drugo in jih ni nihče spraševal za legitimacije. Bila je vse ena sama država. Tudi dobre ceste in pota so jim bili Rimljani pripravili. Za varnost potovanja na suhem in na morju je skrbel Rim. Z grškim in latinskim jezikom, ki so ju Rimljani povsod razširili, so tudi odprli apostolom in drugim krščanskim misijonarjem pot med vse narode tedanjega sveta.

Konstantin sam, ki je krščanstvu prine-

sel svobodo, je prinesel svobodo tudi uresničenju načrta, ki ga je božja Previdnost imela glede Rima. Sezidal je zase novo prestolico ob Bosporju, ki jo poznamo pod imenom Konstantinopol. Tako odslej rimski cesarji niso več stolovali v Rimu. Vse drugačna sila je začela iz Rima kot središča voditi usodo sveta. Krščanstvo je stopilo na plan. (Dalje prihodnjič.)

IZ PISEM MISIJONARJA FRANCA PIRCA

(Nadaljevanje.)

NAŠ misijonar je imel, kakor že vemo, svoj osrednji misijon v časih, o katerih nam pripovedujejo tu objavljana pisma, v mestecu Sault St. Marie na meji Michigana in Kanade. Od tu je razširjal sveto vero med Indijance po bližnji in daljni okolici.

Naslednje pismo je bilo pisano dne 1. julija 1838 in se takole glasi:

Koncem meseca junija, kakor hitro se je raztajal led na jezeru in se je moglo po njem voziti, sem se odpravil k Indijancem v kraje Mihipikoton in Okvanikisimong na severni strani velikega Gornjega jezera (Lake Superior).

Nepopisno duhovno veselje mi je bilo plačilo za ta draga in trudapolna misijonska potovanja. Gospod je moje delo obilo blagoslovu. V prvem kraju sem namreč poldrugi dan krščeval in cerkveno poročal krščene divjake, v drugem kraju pa en cel dan do pozne noči. Delal sem to v svojo največjo radost.

Mhipikoton je majhno mestece na lepi ravnini ob izlivu reke enakega imena v zaliv Gornjega jezera. Tukaj ima zalogo blaga neka angleška kupčijska družba, ki je v trgovskih zvezah z Indijanci noter do zaliva Hudson. Našel sem tam le šest katolčanov in ravno toliko protestantov. Od zadnjih sem takoj pridobil dva za katoliško vero. Vsi drugi so bili pogani, ki še niso prav nič vedeli o pravem Bogu. Pač pa so pazljivo poslušali moj pouk. Ko sem jih

dovolj poučil v krščanskih resnicah in jih pripravil za sveti krst, so vsi prejeli milost duhovnega prerodenja in to v svojo največjo tolažbo in moje veliko veselje. Po milosti božji so postali iz malikovalskih divjakov krotke ovčice Kristusove.

Ti ubogi rdečkožci so zares vredni milosti svete vere. So jako dobrovoljni in s svojo usodo zadovoljni ljudje. Žive se od ribištva in lova. Kože razne divjačine zamenjujejo za obleko in druge potrebščine. Kupci jih še niso spridili z žganjem, kakor se drugod čestokrat pripeti rdečkožcem. Zato so bili toliko bolj pripravljeni za sprejem svete vere. Upam, da bodo zmerom ostali dobri kristjani. Žal mi je le, da nisem mogel dalje ostati na tej misijonski postaji, kjer sem položil temelj novemu misijonu. Ta kraj namreč pripada škofiji Toronto v angleški Kanadi. Obljubil sem pa svojim vernim, da jih bom često obiskal, če jim ne bo torontski škof na mojo prošnjo poslal lastnega misijonarja.

Kakor hitro sem v tem kratkem času, ki sem ga porabil v dušni blagor teh blagih Indijancev, na tem kraju storil vse mogoče, da utrdim krščanstvo, sem odšel s prav težkim srcem in hitel drugam, da tudi ondi razširim kraljestvo Kristusovo. Šel sem torej v Okvanikisonong, ki je oddaljen 45 milj hoda. Tamkaj sem našel veliko občino še poganskih Indijancev.

Ko sem se bližal temu kraju, so se Indijanci kazali sovražne mojemu prihodu. Ko so pa zapazili bandero svetega Križa na ladji, so brž uganili namen mojega prihoda in me prav prijazno sprejeli. Vsi se zberejo okoli mene in prav radi so poslušali tolažilni in blažilni nauk svete vere. Le dva divjaka se odpeljeta na bližnji otoček v jezeru. V srce me je bolelo, ko sem videl, da ti dve ovčici nočeta poslušati glasu pastirja, ki jima želi večni in časni blagor.

Kmalu pa nastane okoli otoka hud vihar, da se begunca začneta bati. Ta okolnost ju prižene domov. Pošljem svojega tolmača, naj ju povabi k pouku, pa nista hotela priti. Sedaj spoznam svojo dolžnost. Šel sem sam iskat izgubljeni ovčici. Podal sem se k njima, jima prijateljsko stisnil roko in se začel prav prijazno pogovarjati z njima.

Začneta se opravičevati, da sta zbežala na otok iz strahu, ker še nikoli nista videla misijonarja. Nista zbežala, sta trdila, iz sovraštva do vere. Držeč me za roko sta šla z menoj k zboru in sedla prav poleg mene. Odslej sta pri pouku kazala največjo gorečnost. In ko je prišel dan krščevanja, sta prejela zakrament prerodenja takoj za glavarjem.

Dogodek s tema divjakoma je moja veljavo med Indijanci tako dvignil, da so vsi postali kristjani. Ker tukaj ni bilo hiš in so divjaki stanovali le v šotorih od brezovega lubja, sem spremenil svoj šotor v kapelico. Neprestano so se rdečkožci gnetli okoli nje in poslušali božjo besedo. Več dni sem poučeval od zore do mraka le s kratkimi oddihi. Vse svoje življenje nisem lažje in bolj veselega srca poučeval ko v tej indijanski puščavi. Jasno sem videl na veselih obrazih svojih poslušalcev, kaj dela v njih dušah milost božja. Pač bi smel te uboge divjake staviti za zgled svojim rojakom, ki so siti božje besede. Naj bi se učili od teh divjakov, kako jo je treba poslušati!

Ko sem vse dovolj poučil, sem jih krstil na god sv. Alojzija, to je dne 21. junija. Tukaj se mi je prvič zgodilo, da sem krščeval pod milim nebom. Le otroke sem krstil pri luči v šotoru. Odrasli so pa vstopili po starosti v vrsto ob bregu jezera. Potem so poklekli na pesek, ki je bil bel ko sneg, in so bili krščeni. Lepo jasno vreme je povelečevalo to versko slovesnost. Ne morem popisati občutkov in dušnega veselja tega dneva, zlasti ko sem zvečer, truden od dela, slonel ob skali pri jezeru in občudoval prekrasno okolico in Stvarnikovo mogočnost.

Ko sem v tej okolici v kratkem času poučil vse Indijance v krščanstvu, kolikor je pač bilo mogoče v tem kratkem času, sem jih izročil božji Previdnosti in se vrnil v Sault St. Marie. Jelo mi je primanjkovati živeža in tudi blagajna je bila prazna. Svojim veslačem sem namreč moral plačati vsak dan poleg hrane še 12 goldinarjev. Prerodenim Indijancem sem pred odhodom obljubil, da jih bom večkrat obiskal in jim poslal Indijanca, ki zna brati, da jih bo učil raznih molitev in petja, ki ga Indijanci

silno ljubijo. Stalne misijonske postaje mi na tem kraju ni bilo mogoče ustanoviti, ker Indijanci vedno menjavajo bivališča, da si oskrbe prehrano. Le tedaj bi bilo to mogoče, če bi jim s poljedelstvom in živinorejo poskrbel stalnega živeža. Takih pripomočkov pa ubog katoliški misijonar nima.

V Sault St. Marie bom ostal samo še do tlej, da uredim svoje reči. Potem nameram odriniti 400 milj daleč k svojemu rojaku Frideriku Baragi v Lapoint, da se dogovoriva o nadaljnjem misijonskem delovanju.

Prihodnjič bomo brali pismo, ki ga je naš misijonar pisal že v Lapointu pri svojem slavnem rojaku Frideriku Baragi.

(Dalje prihodnjič.)

O RESNICOLJUBNOSTI

Kdor se resnice zvesto drži, ga vzgaja kot vrla mati v pravega junaka. Dosledna odkritosrčnost je pogosto težavna. Stane človeka veliko premagovanja in tudi žrtev. Pa prav v tem je njena vzgojna moč, po principu: čim bolj se premaguješ, tembolj v moči napreduješ. Vzrok laži je v jako mnogih slučajih strah pred ljudmi; torej znak boječnosti in slabosti, ki vedno bolj slabi voljo in značaj. Ravnotako pa je popolno priznanje o lastnem ravnanju simptom neustrašenosti in srčnosti. Vaja v tem vodi človeka do močne volje in jeklenega značaja, ki zre neustrašeno v oči vsemu zlu in bedi življenja. Dr. Foerster zavrača v poglavju "Mut und Wahrhaftigkeit" nazorje takih, ki mislijo, da se kaže pravo junaštvo in neustrašenost samo v vojski, kjer človek tvega življenje; češ, če bi bila samo neustrašenost nasproti smrti največje junaštvo, potem bi bili samomorilci največji junaki, kar pa niso. Pomislimo, zakaj se pa more? Ker se boje kakega drugega zla, ki ga smatrajo še za večje zlo kot smrt, sicer si je ne bi izvolili. Oni so begunci iz boja življenja, in torej nikakor ne junaki. "Prenesti zaničevanje, obsodbo, preziranje, priznati kak prestopek ali celo samo kako pomoto, je mnogim ljudem strašnejše kot smrt. Zato sem prepričan, da ni največji in

najtrdnejši dokaz poguma v tem, da se kdo ne boji smrti, ampak v tem, da premaga strah pred ljudmi. Mislim torej, da je stroga odkritosrčnost vedno največji dokaz hrabrosti. In vsak človek, tudi tak, ki še nikdar ni videl puške, ima vsaki dan priliko, vaditi se v pogumu in neustrašenosti z odkritosrčnostjo in brezobzirno resničnostjo v najmanjših stvareh." Vsakdanje življenje s svojimi velikimi in malimi dogodki je za človeka najboljša šola za jačanje značaja.

Kralj Salomon je zapisal: "Kdor se na laži zanaša, pase vetrove; ravno ta tudi teče za letečimi pticami", to se pravi: on se trudi brez uspeha in goljufa samega sebe. Pseudosmerdis se je z lažjo polastil prestola, ko je pa prišla resnica na dan, mu je vzela glavo.

Resnica je od vseh spoštovana, četudi ni od vseh ljubljena. Vemo namreč, koliko moralne moči mora imeti v sebi človek, ki je dosledno resničen, tudi v slučajih, ki ga stanejo težkih bojov in žrtev. Velikodušnost vsak spoštuje. Na koncu še en zanimiv dogodek, ki nam zadnje stavke nekoliko osvetljuje, in sicer iz mladosti slavnega Jurija Washingtona. Ta mož je kot osvoboditelj in ustanovitelj severno-ameriških Združenih držav in kot njihov prvi predsednik kazal žilavo energijo in neupognjen, jeklen značaj. In kdaj je začel z vzgojo značaja? Ko je bil šest let star, je dobil v dar majhno sekuro. Ž njo je pridno obdelaval vse, kar mu je prišlo pod roke. Tudi najlepšo črešnjo na očetovem vrtu je popolnoma obelil in pokončal. Stari Washington se je silno srdil, ko je opazil škodo, in popraševal po krivcu. Kar pridrvi od nekod Jurče s svojo sekirico. Očetu se zabliška v glavi: "Jurče, ali veš, kdo mi je pokončal to črešnjo?" Dečko se za hip obotavlja, potem pa lepo plemenito odgovori: "Oče, jaz ne morem lagati; ti veš, da ne morem. Jaz sem drevo obtesal s svojo sekuro."

"V moje naročje, dečko, da te objamem!" reče ves vesel stari Washington. "Vesel sem, da si poškodoval drevesce; zakaj poplašal si ga tisočero. Taka odkritosrčnost je več vredna, kot tisoč črešenj, če bi bile še tako s sadjem obložene."

BOŽJA BESEDA IN ŽIVLJENJE

“Poznam tvoja dela in tvoj trud in tvojo stanovitnost . . . Ali zoper tebe imam, da si opustil svojo prvotno ljubezen.” (Raz. 2, 2, 4.)

POHVALJENO je bilo efeško mesto in grajano. Pohvaljeno radi dobrih del in stanovitnosti v dobrem. Grajano pa, ker je opustilo svojo prvotno gorečnost.

Kar je tu pisano o mestu Efez, velja tudi za naša mesta in vasi, velja tudi za tebe. Koliko jih je, ki so sicer še katoličani, ki še hodijo ob nedeljah in praznikih v cerkev, ki opravijo tudi svojo velikonočno dolžnost. Pa tega ne store z veseljem, ampak ker je taka navada in pač dolžnost, še celo neprijetna. Podobni so cerkvi, kjer se po večerni službi božji polagoma ugasne luč za lučjo, dokler polagoma cela cerkev ne postane temna. Tudi ti kristjani zaslužijo pohvalo, ker ostali so še kristjani, tudi še vrše dobra dela, toda kakor sveča. Gori in gori, dokler ne použije sama sebe in ugasne.

Moliš morda še, pa večkrat to opustiš, čeprav si se morda celo zavezal, in kedar moliš, je tvoje veselje večje nad tem da si končal in si prost, kakor ob začetku.

Bereš tudi. Toda nič tacega, kar bi te moglo vznemiriti. Povesti, dnevne novice in tudi inserate. Da bi bral kaj nabožnega, resnega, nimaš časa. In tvoja vest, ki te je spočetka še budila, vedno bolj dremlje.

K maši greš. Seveda greš. Toda namesto, da bi molil, misliš na to, kam pojdeš popoldne. V duhu presojaš bližnjega in kaj si o njem slabega slišal. Koliko ima dolga in s kom občuje.

Učil si se svoj čas, da je zatajevanje potrebno, zdaj se ti zdi to le še pesem, ki jo gonijo prenapeti ljudje. Ti pa gojiš “pametno” pobožnost.

Daš tudi vbogajme. Toda ne iz ljubezni, ampak da se reveža znebiš, z obrazom, hladnim tako, da ubožce zazebe ob kresu in z nevoljo v srcu, češ, dela naj, čeprav veš, da jih je na tisoče brezposelnih.

Ljubiš tudi, toda v prvi vrsti samega sebe, in tiste, od katerih kaj pričakuješ. Ne

maraš pa antipačnih ljudi, ker pač “ne moreš” zato; ne maraš bolnikov, ker ti vsaka boleost “gre na živce”; ne sovražiš sicer nasprotnikov, toda ogneš se jih in ne govoriš ž njimi, ker pač “ne maraš preprirov”. Sicer je Kristus res drugače učil, toda to je za svetnike, tebe se to ne tiče.

Tičejo pa se te besede: “Ker si mlačen in ne gorak in ne mrzel, te hočem pljuniti iz svojih ust.” (Raz. 3, 16.)

*

Ne boj se besede: Odpoved! Ne misli, da so za to besedo skrite le neprijetnosti vsake vrste! Nikakor ne! Odpoved pomeni tudi ljubezen, čistost in plemenitost srca.

Kdor se ne zna odpovedati, ta tudi ne zna ljubiti. Nemogoča je trajna ljubezen, nemogoča je vsaka druga čednost brez odpovedi.

Odpoved zahteva izvrševanje dolžnosti kljub vsem težavam, kljub studu, dolgočasju in kljub vsem neuspehom.

Priložnost za to ne manjka. Zvesto, neutrudno delo v izvrševanju poklica prinaša vsak dan nove odpovedi. Zatajevanje in odpoved zahteva, če se hoče kdo držati dnevnega reda, če hoče mirno prenašati vremenske neprilike, če noče biti suženj svoje slabe volje in nerazpoloženja. Potem pridejo še sitnosti s posli, trgovci, rokodelci, razne vrste neuspehi, vse to in še mnogo drugega od človeka v resnici zahteva veliko premagovanja.

Živeti hočeš zmerno in preprosto, pa pridejo prijatelji, lahkoživi znanci, tovariši in tovarišice ali celo predstojniki in te zvbijo ven. Drugi imajo več sredstev na razpolago kot ti, ti se pa moraš marsičemu odreči, ali jim celo naravnost povedati, da ti to ali ono “ne nese”. Res težko je večkrat ostati zvest svojim načelom in sklepom in mnogo se je treba premagovati.

Mudi se ti ali zdi se ti vsaj tako, da ne smeš zapravljati časa, toda uljudnost zahteva, da poslušáš dolgo in povrhu še dolgočasno povest. Ti sediš, kakor na trnju, pa vseeno kažeš ljubezniv obraz in ne pokažeš dolgočasja. Treba je za to veliko premagovanja lastne nepotrpežljivosti.

A. Tominec.

TONČE S SLOMA

ZGODOVINSKA POVEST.

Spisal P. Bernard Ambrožič

(Nadaljevanje)

DVANAJSTO POGlavJE: MED ROMARJI
NA KALOBJU.

“**Z**DAJ pa le prav pazljivo poslušajte, povem vam do konca zgodbo o pastirju iz Savinjske doline . . .”

Otroci so potegnili sapo, da je zašumelo po tesnem prostoru, in vse oči so se nepremično uprle v Tonča. So vendar dočakali, da dijak napravi konec toliko negotovosti! Jožek je pomislil, če bo bratov konec povesti rešil njegovega štirinogatega ljubljenca, psa ovčarja, z one strani mostu . . .

“Veste, bilo je tako. Ko je hudobec planil v Savinjo, so njeni valovi visoko visoko pljusknili. Pokrili so ves most, ki se je silno stresel, nekaj se ga je odkrhnilo. Vsem navzočnim Celjanom je segla groza v kosti. Pastir iz Savinjske doline je pa gledal samo za svojim psom, zakaj bila sta velika prijatelja. In je videl, da se je žival na oni strani mostu tudi vsa tresla od groze. Pes je milo zabevskal, pa se ni upal steči nazaj čez most in se stisniti k svojemu gospodarju. Tisti hip se je pastir odtrgal od ljudi in kot blisk planil čez most. Preden so se Celjani dobro zavedeli, kaj se je zgodilo, sta se objela pastir in njegov zvesti ovčar.”

To nadaljevanje povesti je otrokom močno ugajalo. Nagibali so se drug čez drugega, strmeli v dijaka, njihove široko razprte oči so mu živahno pritrjevale. Jožek je izbočil prsi in se ozrl okrog, kakor bi hotel reči: Vidite, saj sem dejal, da psa ne smemo pustiti onkraj Savinje! Pa so bili vsi tako zaverovani v pripovedovalca, da se ni nihče zmenil za Jožeka in njegove marnje. Tako je ostal sam s svojim ponosom in mu ni bilo všeč, da se noben nevoščljiv pogled ni zapičil vanj.

Tonče je nadaljeval:

“Celjani so kričali in tulili kakor pijani od navdušenja. Pritisnili so prav do mostu, čez se pa nihče ni upal. Mislili so tik ob mostu pričakati pastirja in psa, da bi ju v slovesnem sprevodu v mesto odvedli. Pes pa ni pokazal prav nič veselja, da bi se vračel med tulečo množico razvnetih Celjanov. Venomer je cvilil in silil proč od mostu in Savinje. Pastirja je prijelo menda prav enako občutje, ali se je pa samo vdal volji svojega zvestega čuvaja. Meni

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

P. B.

Sv. Oče gleda v bodočnost “z upapolnimi očmi” Tako je sam izjavil nedavno tega, ko je nagovoril predstavnike papeške misijonske družbe. Dejal je, da bo po vojni misijonsko delo v poganskih deželah spet vrlo napredovalo. Res se mnogi boje, da še v katoliških deželah ne bo dosti delavcev v vinogradu Gospodovem, je poudaril papež, toda tudi med zadnjo vojno so se pojavljali taki strahovi. Toda ukazalo se je, da je bil strah neutemeljen, zakaj misijonsko delo Cerkve je v času med obema vojnama cvetelo kot morebiti nikoli poprej. Nobenega dvoma ni, da bo tudi po tej vojni tako. Zdaj še posebno, ko je v misijonskih deželah že toliko domačih duhovnikov in sester. Res so bili misijoni po tujih deželah še zelo navezani na misijonarje iz katoliških dežel. Toda sedaj med vojno je mnogim tako delo zabranjeno in domači so morali toliko bolj poprijeti. Zdaj bodo imeli več lastne izkušnje in bodo znali bolje stati na lastnih nogah. — Res, tudi tako slaba reč kot je sedanja vojna utegne roditi tudi kaj dobrih sadov. Bog zna vse obrniti v prid dobrega.

Ko se je Mati božja prikazala v vasi Fatima na Portugalskem trem otrokom,

nič tebi nič se je obrnil in stekel za psom po pešpoti, ki je onkraj reke vodila nekam v Savinjsko dolino.”

Dijak je prenehal in vprašal:

“Ali se lahko povest zdaj že konča?”

“Ne, ne, ne, to je premalo,” so kričali otroci.

“Ali naj zdaj povem kaj o Celjanih ali od pastirja in psa?”

“Dobro! Pastir se je vračal proti domu in pes je stopal zdaj ob njem, zdaj pred njim. Če je pes kaj mislil na tem potu, ne vem. Pastir je pa mislil in mislil. Kako čudno se je vse zgodilo ob mostu in kako blizu je bil hudobčevim krempljem . . . Kaj bi bilo, če bi ga bil mrha pograbil! Vso pot mu je šlo to po glavi in dejal je sam sebi: Ali mu uidem tako srečno na sam sodni dan? Naenkrat se mu je zazdelo vse na tem svetu sama nečimernost in v dušo mu je seglo posebno živo spoznanje, da je življenje na svetu le toliko vredno, kolikor človek služi Bogu. Preden je bil doma, je imel trden sklep narejen. Potem je brž razdal vse svoje imetje ubogim, samo psa je obdržal. Odšel je s svojim pasjim prijateljem na bližnjo goro in je začel živeti kot samotni puščavnik. Psu je obešil lonček na vrat in ga naučil, da mu je donášal hrane iz bližnjih vasi. Ljudje so radi dajali dovolj za oba, živela sta zanaprej sama zase in pastir se je ves posvetil Bogu.”

Dijak je spet malo prenehal. Otrokom se je zdela zgodba tako nenavadna in tako veličastna, da so globoko zamišljeni v Tonča strmeli. Še Jožek je za hip pozabil na psa in mislil, kako pobožen je moral postati pastir v taki samoti. Dijak jih ni hotel motiti z nadaljnjim vprašanjem, pa je kar sam od sebe slovesno nadaljeval:

“Kmalu so vsi ljudje po Savinjski dolini verjeli, da je pastir velik svetnik. In je res bil. Tudi Celjani so seveda kmalu zvedeli zanj. In tedaj je celjski župan sklical veliko sejo, ki je sklenila, da mora mesto Celje s pomočjo cele Savinjske doline postaviti puščavniku veliko in lepo cerkev na tisti gori. Ljudje bodo romali tja gor od vseh strani in Celjani se bodo hodili zahvaljevat Bogu in svetemu pastirju za most čez Savinjo. Res so šli takoj na delo in v par letih je zrastle velika cerkev, ki je postala slavna in jo še danes poznamo pod imenom Gora Oljska, nedaleč od Mozirja.”

Otroci niso veliko vedeli o Gori Oljki, vendar dovolj, da so čutili, kako lepo je Tonče zasukal Zupančičevo povest. Nak, tako bi pa ne znal noben šolar na Ponikvi! Kako prav je, da hodi Tonče v celjske šole . . .

Tisti večer in še drugi dan so v mnogih hišah v ponikovski fari govorili o Gori Oljki, o svetem pastirju, o psu in — Tončetu. Tudi na Slomu. Jožek je komaj čakal, da je prinesel domov poročilo, kako čudno lepo se je povest končala. Vsi so pozorno poslušali, še oče Marko. Goleževa je ves večer, vso noč in še ves drugi dan presa-

je med drugim tudi napovedala izpreobrnjenje Rusije, ako bo katoliški svet poslušal in izpolnjeval naročilo Marijino. Posebna Marijina želja je bila, da bi se ves svet posvetil njenemu prečistemu Srcu. To željo ji je izpolnil sam sveti Oče in vsa Cerkev mnogo moli za Rusijo. Na to se opira ruska katoliška pisateljica, Helena Isvolski, ki trdi, da je rusko ljudstvo takoj zopet spravilo iz skrivališč veliko število Marijinih podob, kakor hitro je bila na Ruskem razglašena verska svoboda. Seveda, rusko ljudstvo je ostalo do velike meje “spreobrnjeno” tudi v dneh najhujšega preganjanja vere, ki ga v Rusiji v preteklosti ni manjkalo. Množice ruskega ljudstva sploh niso odpadle od vere, le zatajiti so jo morale do neke meje. Kaj pa takozvana “uradna” Rusija in njena vlada?

V več in več znakov se pojav-

lja, da tudi uradna Rusija in ž njo sam Stalin spreminja svoje stališče do vere, verskih ustanov in verskih predpisov. Poprej, ko je bila vera na Ruskem obsojena na smrt, tudi nič drugega ni veljalo, kar vera uči in naroča. Na primer sveti zakon ni bil ruski vladi in boljševikom ne svet in ne zakon. Bilo je samo skupno življenje dveh odraslih oseb različnega spola. Če sta se namenila poskusiti skupaj, sta se dala zapisati kot mož in žena, pa je bilo narejeno. Če sta se drug drugega naveličala, kar se je zgodilo menda večkrat kot ne, sta dala spet zapisati, da nista več mož in žena, pa sta

njala o Gori Oljki in tistih zlatih časih, ko je na njej bil za puščavnika sveti pastir. Nobeno delo ji ni moglo odvrniti misli od prelepe povesti. Pa se ji je zdelo, da je na Gori Oljki pri svetem pastirju srečavala tudi Tonča.

Jožek je pa med ponovnim pripovedovanjem odkril v povesti novo pomanjkljivost. Tisto je bilo prav lepo, se se je domislil, ko je povest povedala, kako je pes nosil v lončku jedi svetemu pastirju. Pa zakaj tako na kratko? To bi bilo treba bolj na široko razložiti! In nazadnje, zakaj se povest ni raztegnila vse do smrti tega pridnega psa? Če bi bil Tonče čisto pravi mož za sestavljanje povesti, bi moral na vsak način tudi to povedati!

In je sklenil Jožek, da se tej lepi povesti še sme postaviti pika. Bilo je zelo prav, da je tako sklenil. Sebi in drugim otrokom, pa še starejšim tu in tam, je olajšal dolgočasnost in zaskrbljenost, ki sta se valili na vso okolico radi žalostnega vremena in še bolj žalostne letine. Med neprestan stok ljudstva sta Tončetova povest in Joškova nezadovoljnost ž njo nanesti mnogo dobrodošle spremembe.

Jožek je najprej poskusil pri Goleževi. Rad bi ji bil dopovedal, da Tončetova povest ni popolnoma čist biser. Pa se ga je kar otresla. Da bi takle otročaj nergal nad tako krasno povestjo, kakor jo zna le Tonče iztuhtati! To je bilo Neži veliko preveč!

Lotil se je Micike, pa tudi ni bilo nič. Ta deklina je bila za Joška vse pretiha in preresna. Kar nič ni poprijela. Jožek ni mogel niti razbrati, če se kaj zanima ali nič. Samo gledala ga je tako čudno s tistimi velikimi in skoraj žalostnimi očmi.

Poskusil je pri teti Poloni. Nič! Zmignila je z rameni in bilo je pri kraju. Za Uršiko je naprej vedel, da bo naletel. Res, pokazala mu je osle, pa sta bila dogovorjena. No, na očeta Marka še pomislil ni. Toda njegova nezadovoljnost s povestjo je tiščala v njem, da ni mogel čakati na druge Ponikovce. V tej sili se je zatekel k hlapčonu Blažetu.

Čudno! Blaže ni bil nikoli Jožekov zaupnik. On bi bil zadnji, ki bi mu nesel svoje posebne domislisce. Danes je pa našel pri njem toliko razumevanja, da se je čudil. Vedno tako redkobesedni Blaže je oživel, ko sta skupaj ugibala, kako se je godilo psu na tistih potih z gore v dolino in iz doline na goro, ko je nosil lonček okoli vratu. In potem sta segla dalje in skušala dognati, kako je ubogi pes končno poginil. Jasno jima je bilo, da je morala biti njegova smrt žalostna. Toda kako ravno se je zgodilo? Celu vrsto "koncev" sta si izmislila, preden sta enega potrdila.

Ta je šel končno "med ljudi". Tako razširjena in do konca dognana povest je prišla počasi nazaj do Uršike in Micike, do tete Polone in končno do Goleževe Neže. Ni

si lahko takoj izbrala spet druge partnerje. Pa spet samo za poskušnjo. Nič ni bilo torej lažjega na Ruskem kot razporoka ali "divorce". Pa se je začelo kazati, da to ne bo dobro. Vlada je začela omejevati razporoke in naj-novejši odlok ruske vlade je razglasil tako stroge omejitve za razporoko, da si bo vsak dobro premislil, preden se bo odločil za ločitev. Naj-novejše postave zoper razporoko v Rusiji, pravijo, so mnogo strožje kot celo pri nas v Ameriki.

Omejitev rojstev na Ruskem zdaj za nekaj slabega.

Tega tudi ni bilo v prejšnjih letih komunistične ruske države. Država se ni brigala, če imajo oženjeni otroke ali ne. Zdaj je začela razpisovati velike podpore za višje število otrok v družinah. Številne družine veljajo za patriotične. V Ameriki menda še nismo do tega prišli. Na Ruskem pa so. Prevelika oddaljitev od naravnih in božjih postav jim je po velikih ovinkih odprla oči. Nekateri opazovalci sicer sodijo, da ta sprememba na Ruskem nima nič opraviti z mislijo na Boga in vero, ampak samo dokazuje, da so Nemci Rusom pobili mnogo več ljudi kot je Rusija voljna javno priznati. Zato zdaj priganja k večjemu številu naraščaja, da ne bo po vojni po ruskih vaseh prevelika praznosta. Naj bo to, kakor hoče, gotovo je, da kdor ravna zoper božje in naravne postave, prej ali slej spozna po enem ali drugem potu, da je zašel na kri-ve steze.

šlo hitro, zakaj morale so jo slišati od tujih ljudi. Blaže je bil prepohleven, da bi jim pripovedoval, Jožek prepnoten, ko so prvič tako grdo naredile ž njim! Ko je Neža zvedela "pravi" konec povesti v splošno potrjeni obliki, se ji je zdelo, da je stvar le vredna premisleka. Radi tega, ker je Blaže sodeloval.

Med tem, ko so se pletle na Slomu in okoli po vaseh te važne reči, se je približal praznik Marijinega rojstva, mala maša. Še štirje dnevi so bili do njega in, čudno, prvi od teh štirih dni je bil lep, jasen, sončen in tako topel kot jih to leto ni poznalo. Vse je kazalo, da pride še več takih. Ljudje so kar oživeli in obrazi so se jim zjasnili. Motila jih je samo misel — lepo je, ali vse prepozno . . .

Vendar so se vrgli na delo in skušali vsaj kaj malega spraviti pod streho. Če ni bilo na njivah drugega, je bila vsaj tu pa tam koruznica z nedozorelimi storži, pa za hrano živini bo služila. Drugod so kosili prazno in šentjavo žito, ki ni moglo ujeti svojega časa. Kdo se je celo lotil otavne košnje in skušal v naglici posušiti, kar se je dalo. Drugod so si hiteli napravljati steljo. Povsod so pa zapodili živino na pašo in ji želeli, da bi ji jesensko sonce dolgo sijalo . . .

Drugi dan je bila nedelja in takoj pri prvi maši je oznanil gospod Prašnikar, da smejo delati kakor bi ne bila nedelja. Ravno tako na praznik male maše, če bo še vreme. In sploh vse nedelje, dokler jim kaže.

Nič pa ni omenil za dan Marijinega romanja na Kalobje, čeprav je bila to vsakoletna navada v ponikovski fari. Provizor sicer ni hodil ž njimi, pa priporočil je to romanje vsako leto in se jim priporočil v molitev. Ljudje so takoj razumeli, zakaj je letos umolknil. Delo, ki je zdaj bolj nujno kot sama molitev, jih po pravici drži doma.

Pa so se pojavili glasovi: Gospod so sicer prav naredili, mi se pa lahko sami zavemo, da je ravno letos prav posebno potrebno. Imamo mnogo prositi pred tronom kalobske Matere božje. Kdor more, naj gre! Vsaka hiša naj si utrga vsaj enega romarja, čeprav izmed otrok!

Provizorja je ganila vnema njegovega ljudstva. Poklical je Tonča.

"Moja hiša te pošilja na božjo pot na Kalobje. Saj si zdaj naš. Vprašaj, če pojde kdo s Sloma. Ako ne, opraviš tudi za Slomšake, kakor je treba na božji poti."

Dijak je bil naročila vesel. Tudi zato, da bo spet videl gospoda Zagajška, ki ga zdaj vse bolj pozna nego ob prejšnjih romanjih, ko je hodil na Kalobje z rajno materjo Mico. Dve leti je tega, ko sta bila zadnjikrat skupaj.

Ko je oče Marko zvedel o besedah provizorjevih, je kratko odločil:

"Prav, Tonče naj le farovž zastopa, Slom se bo sam. Res imamo silnega dela, jaz ne pojdem, drugemu pa ni-

Najbrž je čas prinesel uradni Rusiji še mnogo več takega spoznanja, zato je sklenila, da se da ruski pravoslavni cerkvi svoboda. Če ne popolna svoboda, vsaj približna svoboda. To se je zgodilo. Pravoslavna cerkev nima slabih нравnih ali moralnih postav, saj ji je podlaga vsega njenega dea Kristusov evangelij, kakor katoliški cerkvi. Le od Rima in namestnika Kristusovega je, žal, ločena. Kljub temu pomeni svoboda pravoslavne cerkve na Ruskem, da se Rusija vrača k evangeliju in se torej — spreobrača. Vendar je pa bila osvoboditev pravoslavne cerkve na Ruskem, kakor vse kaže, samo prvi korak do vsesplošne verske svobode. Tudi katoliška vera in Cerkev sta vsaj na poti do svobode v Rusiji.

Vatikan s papežem na čelu

je vidni vrhovni predstavnik katoliške cerkve za ves svet. Ako pride do zblizanja med Vatikanom in Moskvo, bo vsemu svetu jasno, da je Rusija tudi napram katoliški cerkvi spremenila svoje stališče. In vidimo, da se zelo vztrajno ponavljajo poročila o zblizovanju med Vatikanom in Moskvo. Beremo in slišimo, da se napoveduje: Vatikan in Kremlin bosta kmalu izmenjala svoje poslanike. Tu pa tam kdo napove: Rusija bo sklenila konkordat z Vatikanom. Pa zopet: Fr. Orlemanski, ki je bil pri Stalinu, bo povabljen v Rim, da poroča sv. Očetu. Stalin želi prijateljstva s katoliško cerkvijo . . . Nova laška vlada je bila sprejeta pri

komur ne branim. Najamem pomoč iz vasi, saj jih je več, ki nimajo na svojem kje prijete za delo.”

In se je vnel na Slomu pravcati boj, kdo pojde z dijakom. Vsi bi hoteli! Pa to le ni moglo biti. Goleževa je zahrepenela na Kalobje v Tončetovi družbi kakor njen roženkravt po toplem soncu. Pa je brž uvidela, da se ji ne bo izpolnilo. Teta Polona je modro dejala, da gre prednost domačim. Domačim! Zbolelo je Nežo, ko je pomislila, da ni domača in da jo le služba na Slomu drži. Brž se je vdala. Ni bilo lahko in na skrivnem si je obrišala solzo. Zbogom Kalobje in Tonče!

Tudi Micika je hitro odnehala. Že radi Neže, da ji ne bo preveč hudo. Teta Polona je dejala, da ne more pustiti delavcev brez jedi. Na Blažeta ni nihče pomislil. Tako sta ostala samo Jožek in Uršika, da “zastopata” Slom.

Oče Marko je zmajal z glavo. Ta dva pa, ta dva! Saj jih Mati božja še poslušala ne bo! Ni hotel spremenjati, kar se je že odločilo samo po sebi, samo dodal je: “Naj pa gre vsaj še Blaže, ta bo znal prav moliti.”

Joj, kako je hlapčon hvaležno pogledal! In sam pred seboj je zrasel za celih pet let. Jožek in Uršika sta nevarno pogledala, Neži je pa prijetno odleglo. Če je sebe odštela, je Blažetu še najbolj privoščila. Ž njim ni imela nikakih prask in sploh se ji je zdel pametan fant.

Še pred sedmo na praznik so odšli na pot. Oče Marko in teta Polona sta bila pri šesti maši, bilo je na Neži, da jih odpravi. Dala jim je obilo prigrizka, da bi ne stradali na božji poti, in naročala jim je, kaj in kako naj molijo.

“Nič ne skrbi,” je Blaže zamahnil. “Človek ve sam od sebe, kako je treba, če gre na božjo pot.”

Neži se je pobesil nos. Fant je bil danes kar preoblasten. Za Joška in Uršiko se še zmenil ni, kar Tončeta se je držal. Neža ga je prezrla.

“Tonče, ti mi pa kak spomin prinesi. Ne smeš pozabiti, Tonče!”

“Bom, če boš pridna.”

“No, ga bom jaz spomnil, če bo pozabil,” je dejal Blaže važno.

Neža ga je pikro pogledala in na jeziku ji je bila nemila beseda. Pa se ji je zdel fant tako brhek in moški, da ni nič rekla.

Pot je bila skoraj tri ure dolga in je vodila skozi šentjurje. Blaže je hodil z dijakom, Uršika in Jožek pred njima. Tonče je imel dosti pripovedovati, saj mu Blaže kar ni dal miru. Onadva sta le zdaj pa zdaj prisluhnila, največ sta imela besedovanja med sabo, ki največkrat ni bilo namenjeno Tončetovim ušesom. Šele ko so se vzpenjali pod šentjurjem v kolobski hrib in se je prikazala Gora Oljka, sta se Blaže in Jožek nekako našla, zaostala

sv. Očetu in bili so prisotni tudi komunistični člani vlade. Papež je vsem skupaj podelil apostolski blagoslov . . . Komunistični minister laške vlade, Tagliatti, je bil potem v posebni avdienci pri državnem tajniku sv. Očeta in je poročal, kako Stalin želi sporazuma . . .

Ali je verjetno, da se bo papež sprijaznil s Stalinom? Nič ni nemogočega in nič bi ne bilo napačnega, če bi se — mogel. In morda se bo res mogel. Ne gre sicer za sprijaznenje med papežem in Stalinom — razen če Stalin postane drugačen mož —

gre za to, da papež po najboljših močeh pripomore katoliški cerkvi na Ruskem do svobode. To ni samo njegova iskrena želja, to je tudi njegova dolžnost, ako je le kaj upanja. Saj je prejšnji papež že leta 1922 skušal priti v stik s Stalinom za kake razgovore, pa takrat so mu dali — figo! Če je danes Stalin drugače razpoložen, bo papež z veseljem na znanje vzel. Papež ve, da ima Stalin oblast na Ruskem in da je od njega odvisno, če se katoličanom na Ruskem omogoči svoboda ali ne. Naj si misli papež o Stalinu osebno eno ali drugo, to ga ne bo motilo, da ne bi spregovoril ž njim in se pogajal, ako mu sedaj Stalin da namesto fige — roko. Prav prenačil se pa papež seveda ne bo. Treba je vse dobro premisliti.

Saj je prejšnji papež tudi s Hitlerjem in Mussolinijem sklenil pogodbe ali konkordate, ko sta prišla na oblast

in si imela mnogo povedati. Za Tonča stvar še ni bila dozorela, Uršika se pa tako ni menila za povest.

Od vseh strani so se zgrinjali romarji, ali v mnogo manjšem številu ko druga leta. Očitno je bilo, da se je ljudem povsod godilo tako kot na Ponikvi in Slomu. Večinoma je bila sama mladina in nekaj starcev in staric, ki so počasi lezli v hrib. Moški in ženske srednjih let, kolikor se jih je moglo odtrgati od doma, so se že vračali od prve maše in hiteli domov, da izrabijo sončni dan za delo.

Bilo je že blizu desetih, ko so prispeli pod vrh. Na vasi so se ustavili in se pridružili tropu, ki je čakal na procesijo. Nekdo je z močnim glasom molil rožni venec in vsa množica je mrmraje odgovarjala. Potem so se oglašili zvonovi in iz cerkve je prišel ponje gospod Zagajšek s kaplanom in nekim bogoslovcem, pred njimi so korakali pevci. Postavijo se na čelo procesije, gospod Zagajšek da znamenje in zaorila je "kalobska romarska himna", ki jo je bil sam župnik skoval pred mnogimi leti in se je pela ob shodih:

Revno je, revno, moje življenje,
križi, trpljenja grejo čez me.
Ti mi pomagaj, ljubljena Mati,
voljno prestati reve grenke.

Kadar pa mora svet zapustiti,
v grob se vrniti moje telo,
takrat, Marija, dušo objemi,
k Jezusu spremi v sveto nebo!

K tebi, Marija, ljubljena Mati,
dan's pribežati srčno želim.
Tvoj'ga Imena god počastiti,
Tebe ljubiti ves hrepenim.

Kakor pa dete k materi teče,
kadar ga peče revno srce,
tudi jaz pridem k Tebi, o Mati,
ljubljena Mati, prosi za me.

Iz vseh grl je donela ta mila prošnja in tudi naši Slomšaki z Blažetom vred so krepko poprijemali. Čimbolj se je procesija zgrinjala v cerkev, tem močnejše je pesem vrela naravnost pred Marijin tron. Kaplan je stopil pred oltar, pa pesem je kipela naprej in se vračala nazaj k prvi kitici. Peli so brez orgel, zakaj teh tedaj kolobska cerkev še ni poznala. Šele sedem let pozneje so jih nabavili

in sta pokazala voljo do tega. Takrat ni prišlo v poštev, kaj papež misli osebno o enem in drugem teh dveh diktatorjev. Slo je samo za to, da papež omogoči katoličanom v Nemčiji in Italiji svobodno izvrševanje verskih nalog. Papež je imel najboljši namen. Da ga Hitler in Mussolini nista imela, to se je šele pozneje pokazalo. Papež ju je imel pred seboj le kot človek človeka. V srce jima ni mogel videti. Dandanes jih je seveda mnogo, ki tedanjega papeža in ž njim Cerkev dolžijo, da se je zvezala s Hitlerjem in Mussolinijem . . . Ali ni mogel papež naprej videti, kaj je imelo priti, pravijo. Odgovor je kratek: Ne, ni mogel videti! Nič dosti bolj ni mogel videti, kakor niso mogli videti razni svetni državniki tedanjega sveta, ki so sklepali s tema dvema diktatorjema vse mogoče pogodbe. Niso jih sklepali, vsaj vsi ne, radi osebnega prijateljstva do obeh diktatorjev in njunih vlad, ampak radi lažjega stališča njihovih lastnih dežel — vsaj tako so mislili. Papež se je torej ravno toliko "zvezal" s Hitlerjem in Mussolinijem, kolikor so se zvezali državniki današnjih Zaveznikov, ali kolikor se je Amerika zvezala — z Japonsko!

Mnogi danes kar priganjajo papeža, naj se čimprej pobota s Stalinom. Češ, saj mora vendar videti, da je Stalin Rusija in da moč Rusije raste in raste in bo zlasti narasla po končani vojni. Kaj bi se papež ustavljal ali

in g. Zagajšek je pripomogel do njih z lepim osebnim prispevkom. Tako se je vnel za orgle, da se je hotel sam naučiti orglati, čeprav je bil že 84 let star, ko so orgle prišle. Toda prsti so mu bili kar preveč trdi, odnehal je in pravil ljudem, da je spoznal: v takih letih so človekovi prsti dobri samo še za premikanje jagod na rožnem vencu . . .

Po evangeliju je utihnila pesem in g. Zagajšek je stopil na leco. Globoki vzdihli so se vili iz prs starejših poslušalcev, ko je častitljivi starček trkal na srca:

“Vem, ovčice krščanske, kaj bi si danes radi izprosile od kalobske Marije. Da bi naredila čudež in bi bile njive vsenaokrog polne jesenskih pridelkov. Da bi se vam in vašim doma ne bilo treba bati glada. Meni pa pravi Marija z oltarja: Nič takega jim ne obetaj! Reci jim in naravnost povej, da jim te želje ne morem uslišati. Sklenjeno je, da jim ostane žalostna jesen, huda zima in pretresljiva spomlad. Prosijo naj, da jim da moj Sin zvrhano mero potrpljenja, vdanosti v božjo voljo in duha prave pokore. To so bolj dragoceni nebeški darovi kot dobre letine in polne kašče zlatega žita. Obljubi jim, da jim bo teh darov izprosila, če bodo vdano prosili . . .”

In so res prav vdano prosili, stari in mladi, veliki in majhni. Tonča je vsega prevzela bližina Marijinega prestola in še bolj prihod njenega Sina v Kruh in Vino v kaplanovih rokah. Skušal se je spomniti na vse, kar mu je Slom z očetom Markom naročil, naj prosi v molitvi. Ni pozabil na naročila ponikovskega provizorja. Sam od sebe je pa navrgel, da bi Marija imela rajnico mater prav blizu sebe, pa da bi Tonče postal duhovnik in nekoč tako lepo pridigal kot danes gospod Zagajšek . . .

(Dalje prihodnjič.)

Pripomba: Za poslanje “kalobske romarske himne” se pisatelj zahvaljuje Lesjakovi mami v San Franciscu.

Umrli so sledeči naročniki:

Mrs. Mary Plut, Cle Elum, Washington.
 Frank Krulc, Strabane, Penna.
 Justina Trušnik, Indianapolis, Indiana.
 Anton Videtich, Hesperia, Mich.
 Mary Boznar, Rock Springs, Wyo.
 Anton Gliha, Cleveland, Ohio.
 Anton Gregorič, Chicago, Ill.
 Anton Kmet, Cleveland, Ohio
 Mrs. F. Klančar, Willard, Wis.
 Leopold Belinger, Cleveland, Ohio.

obotavljal, treba je računati z razmerami . . . Nič se ne bojte! Papež se ne bi bil obojavljal niti takrat, ko Rusija še davno ni imela take moči, pa se je obojavljal, bolje rečeno: ustavljal — Stalin. Papežu trenutna moč ne imponira. Kar mu imponira, je dobra volja. In pa resen namen, če se mu zdi, da ga je našel pri kom. Če bo mogel verjeti, da ga je našel pri Stalinu, gotovo pride do medsebojne pogodbe. Toda kdo ve, če se ne bodo čez toliko in toliko časa spet pojavili enaki očitki, češ, papež je bil tako nepreviden, da se je “podal” Stalinu . . .

So drugi, ki že danes ne vidijo radi, če se govori o sporazumu med Moskvo in Vatikanom. Zamerijo sv. Očetu, da sploh kaj razmišlja o možnosti pogodbe s Stalinom. Saj prav za prav nič ne vemo, koliko razmišlja. Od njega samega še nimamo nobenih tozadevnih izjav. Ko pa slišimo toliko o tem zadnje čase, zlasti odkar je Rev. Orlemanski napravil svojo pot v Moskvo, se nam stvari ne zdijo brez vse podlage. Poznamo namreč pripravljenost sv. Stolice za vsakovrstna pogajanja, ki utegnejo prinesiti korist za neovirano življenje katoličanov v raznih delih sveta. In tako rečemo po ameriansko: deni dve in dve skupaj, pa imaš nekaj, na kar se lahko opiraš. In če kdo zameri sv. Očetu radi morebitnega takega razmišljanja, je ravno tako v napačnem kot oni, ki bi najrajši priitnsnili, naj gre Stalinu naproti kar najbolj more.

KAŽIPOT K SREČI

Vsakemu znana stvar je, da je cilj vsega človeškega mišljenja, delovanja in nehanja — hrepenenje po sreči. V raznih časnikih dobiš tudi inserate knjig, kako priti do sreče. Lahkoverni ljudje jih kupujejo, sreče pa po njih ne najdejo. Dotični pisatelji namreč ne podajajo v njih zlatega zrnja za življenje, ampak samo blesteče pene in iščejo s tem srečo za svoj žep, ne pa za bližnjega. — Tukaj nekaj pravih kažipotov do sreče, ki ne varajo nikdar: Na prvem se bere — "skromnost!" Dandanašnji malo iskana pot do sreče. Moderni svet jo išče večinoma po potu drznosti, bahatosti, brezobzirnosti. S tem misli imponirati in se povspeti do veljave in častnega mesta v človeški družbi. Kdaj so mladi ljudje toliko kritikovali prejšnje čase, starejše ljudi — tudi svoje učitelje in vzgojitelje — in njih delo, kakor ravno v naši moderni dobi? In sicer tisti najbolj, ki so najmanj zmožni za kako resno in pošteno delo. Včasih so rekli: "Preje kaj stori, potem kritikuj!" In če to poskusi, ne bo več tako hud kritik, ker bo spoznal, da je med kritiko in delom velikanski razloček, kakor med nočjo in dnevom. — Z drznostjo si človek zapre pot k napredku in sreči, ker je nedovzeten za uk in svarilo — po svoji poti jo maha v — svojo pogubo. "Pot hudobnih je temna, ne vedo, kje padejo." (Prov. 4, 27.) — Skromni je dovzeten za uk in svarilo, kar ga dela prikupljivega pri vseh pametnih in dobrohotnih ljudeh in mu radi pokažejo in pomagajo na poti do sreče: "Moj sin! ohrani postavo in dober svet in tvoja duša bo imela življenje, — tedaj boš varno hodil na svojem potu, in tvoja noga se ne bo spotikala." (Prov. 3, 21—23.) Drugi kažipot nosi napis — "vljudnost". Ona napravi človeku pot do sreče bolj gladko. Vljuden človek napravi takoj ob prvem srečanju dober vtis na vsakega. In prvi vtis je najtrajnejši. Prva vljudnost je doma v dobrem, olikanem srcu in se dobro loči od same zunanje, formelne vljudnosti. Srčna vljudnost ima nekaj privlačnega v sebi in nam dobro de, sama zunanja pa nam je nad-

ležna in mučna. — Vendar pa se mora tudi človek blagega srca priučiti marsikatero zunanje vljudne formalnosti, kar se dobi po dobrih knjigah ("Pravila dostojnosti" itd.) S to vrlino najde mlad človek pot do dobrih src in po njih pot do sreče. Na tretjem kažipotu se bere — "hvaležnost". Tudi dandanes zelo redka čednost; saj pravi dobro preizkušeni pregovor: "Nehvaležnost je plačilo sveta." Mlado drevo potrebuje za srečno uspevanje rodovitnih tal, rose neba in skrbne roke, mlad človek pa dobre vzgoje, blagoslova od zgoraj in dobrih rok. Ravno hvaležnost pa je, ki nam odpira dobra srca in dobre roke, nehvaležnost pa zapira oboje. — Lepa pravljica pripoveduje, da so se zbrale nekoč vse čednosti pred prestolom božjim. Vse so se med seboj poznale, ker so že na zemlji večkrat v družbi živele, samo dve se nista poznali. Seraf je eno drugi predstavil: dobrotljivost — hvaležnost, ker na zemlji se nista nikdar ali le zelo redkokrat videli. — Kdaj bo zopet prišla doba in ž njo zavladal pregovor: "Si storil dobro, v pesek piši, dobrote vse pa v kamen riši!"

Blagor njemu, ki ima dobrega prijatelja; trikrat blagor njemu, ki ima dobro ženo; in desetkrat blagor njemu, ki nima — nobene žene, — pravi nesrečnik v zakonu.

*

Preteklost uči sedanost, kako, naj dela za bodočnost.

Kako nam je hudo, ako smo komu storili kako uslugo, pa se nam ni morda dovolj zahvalil; pri tem se pa ne vprašamo, ali smo bi bili vselej hvaležni našim dobrotnikom?

*

Tako je današnje prijateljstvo:

Dobrodošel, brat,

ako si bogat; —

če si siromak

naj te vzame spak!

Bog plačaj dobrotniki!

ZA LIST — Mrs. J. Brula \$1, Mrs. Trinko \$2, Mrs. A. Vogrič 50c, Mrs. A. Borsnik \$2.50, B. Malnar \$5, T. Potočnik 50c.

ZA SEMENIŠČE, Tabernakelj, Kruh sv. Antona, študente in drugo — M. Sivic \$1, A. Nemgar 50c, J. Brence \$1, Mrs. G. Novak \$2, A. Pipan \$2, J. Perušek \$1, J. K. Vertin \$5, A. Bajt \$5, M. Šimec \$7.50, Mrs. M. Omerzel 50c, M. Dreshar \$2, A. Gradishar \$1, Mrs. T. Gorenčič \$10, A. Rauch \$6, J. Leskovitz \$2, M. Stušek \$5, J. Brence \$1, Mrs. Smola \$5, M. Sustarsič \$3, M. Volkar \$1, J. Barbis \$10, Anton Šircelj druž., Sheboygan, Wis. \$200, Zveza Slovenskih Društev Sv. Rešnjega Telesa, Cleveland, Ohio \$200., B. Omahne \$1, U Lovko \$1, A. Perušek \$1, M. Kocman \$1, A. Nemgar \$3.50, M. Loushine \$4.

ZA LUČKE — A. Nemgar \$1, Mrs. M. Pančar \$2, Mrs. M. Shircelj \$2, Mrs. R. Bucknell \$1, J. A. Ray \$3, J. Brence \$1, Mrs. R. Markel 50c, Mrs. Mramor \$2, Mrs. F. Struna \$1, Mrs. A. Unetich \$1, F. Popek \$1, Mrs. M. Jarnevič \$3, M. Safran \$1, Mrs. A. Švigel \$1, F.

Grebenc \$2.50, M. Zavornik \$2, B. Gornick \$1, Mrs. K. Malarich \$1, Mrs. M. Lušin \$5, Mrs. Ček \$3, U. Struhel \$1, A. Žugel \$1, Mrs. J. Milosevič \$1, Mrs. A. Springer \$1, Mrs. K. Šavnik \$2, Mrs. Urbančič \$1, Mrs. Ivec \$1, Mrs. F. Tramte \$1, A. Bajt \$4, Mrs. Stergar \$1, A. Andreasič \$1, K. Kregul \$1, M. Kavčič 50c, S. Zerdin 50c, J. Ožbolt \$1, F. Starman \$1, J. Kristofelc \$1, Mr. Mrs. J. Fajfar 50c, Mrs. M. Slogar 24c, R. Novak 50c, Mrs. J. Sustarsich 50, Mrs. J. Rogel \$1, Mrs. J. Zaman \$1, F. Topolko \$2, T. Krkoch 50c, A. Gradishar 50c, Mrs. J. Ožbolt \$2, Mrs. M. Kofal \$1, Mrs. L. Mihelich \$1, F. Kovačič \$1, J. Rončevich \$2, C. Ambrose \$1, A. Dolenc 50c, Mrs. Pogachar \$2, L. Verhovec \$1, G. Drasler 50c, V. Ambrose \$1, L. Jeruc \$5, J. Brence \$1, A. Knauss \$1, B. Malnar \$2, M. Smrekar \$1.50, A. Čerar \$1, R. Tomažin \$3, J. Čerjanec \$5, M. Velikaz \$1, M. Kenik \$2, M. Balkovatz \$1, M. Volkar \$1, J. Jaksha 50c, T. Grum 50c, J. Pucel \$1, J. Makovec 20c, A. Berus 50c, T. Paukovic \$1, M.

Šircelj \$1, Mrs. Prapotnik \$1, J. Rončevich \$1, M. Kraševic \$1, M. Loushine \$4, L. Požar \$2, J. Košmerl \$5, Mrs. Buchar \$1.

ZA APOSTOLAT — Mr. A. O. M. Bizjak \$10, Mrs. H. Artač \$10, palek \$10, Mrs. C. Opalek \$10, F. Pajk \$2.50, J. Ilovar 50c, Mrs. F. Tramte \$10, F. Cherne 50c, Mrs. Mrs. Zorko \$10, Dolinar Fam., \$10, F. Dohl \$10, L. Simonelič \$10, K. Hrovat \$10, J. Barbis \$10, T. Sterling \$10, M. Kocman \$10, A. M. Koren \$10.

ZA BARAGOVO ZVEZO — C. Bricel \$2, P. Lužar \$1, J. Rončevich \$1, M. Volkar \$1.

ZA STARI KRAJ — B. Omahne \$2.

ZA MISIJONE — Mrs. Urbančič \$1.50.

ZA SV. MAŠE — Mr. J. Perko \$3, M. Giar \$1, N. N. \$3, Mrs. J. Gerchar \$4, Mrs. J. Murray \$2, J. Hočevar \$4, M. Maleckar \$1, Mrs. R. Bucknell \$4, J. A. Ray \$2, Mrs. Mramor \$2, J. Hrovat \$5, R. Vidmar \$2, F. Popek \$1, Mrs. R. Vovk

\$2, Mr. Mrs. J. Kuhar \$3, M. Pavlesič \$5, M. Safran \$1, A. Bučar \$1, M. Plankar \$1, M. Punčar \$1, N. N. \$4, Mrs. M. Jevnikar \$2, F. Grebenc \$2.50, A. Pipan \$2, Mrs. A. Kožel \$1, John Matis \$10, Mrs. J. Mravintz \$5, B. Gornick \$4, Mrs. A. Cinco \$1, Mrs. Ček \$3, J. Stipie \$15, Mrs. J. Paukovich \$1, Mrs. M. Koman \$2, Mrs. A. Springer \$1, Mrs. K. Šavnik \$3, Mrs. Ivec \$1.50, J. Levstik \$2, Druž. Skully \$1, T. Habjan \$3, M. Šimec \$5, F. Starman \$9, J. Birsa \$2.50, G. Pucel \$3, Mrs. Omers \$1, M. Kajser \$1.50, Mrs. A. Retel \$2, Mrs. P. Čemazar \$3, Mrs. A. Vogrič \$2, Mrs. F. Holst \$2, Mrs. A. Millir \$1, Mrs. A. Jerman \$1, C. Andren \$10, J. Kristofelc \$1, Mrs. M. Primožnik \$5, Mrs. M. Zelko \$2, M. Hočevar \$1.50, G. Strainer \$2, J. Mohorčič \$30, K. Bobnar \$2, N. N. \$4, F. Radež \$1, Mr. Mrs. J. Fajfar \$2, Mrs. M. Špehar \$5, Mrs. F. Jereb \$5, Mrs. M. Slogar \$2, Mrs. F. Reems \$2, H. Berdik \$2, R. Novak \$2, Mrs. C. Jarc \$5, Mr. J. Hočevar \$5, Mrs. F. Turk \$3, Mrs. J. Sustarsich \$1, Mrs. M. Lautizar \$2, Mrs. A. Markovich \$5, Kočevar \$5, J. Faludi \$1, Mrs. Štergar \$11, A. Šmrdel \$1, J. Jasič \$2, Mrs. A. Jordan \$2, Mrs. M. Hrovat \$10, Mrs. L. Kastigar \$2, Mrs. M. Petek \$1, Mrs. Kurent \$10, Mrs. Vastolo \$1, Mrs. M. Praznikar \$1, A. Gradishar \$1, Mrs. C. Traven \$2, Mrs. J. Burkhardt \$2, Mrs. J. Ožbolt \$3, Mrs. J. C. Ginova \$2, Mrs. M. Kofal \$4, M. J. Zupančič \$1, Mrs. L. Mihelich \$5, I. Barkar \$5, Mrs. Škul \$5, J. Polz \$5, Mrs. A. Rogel \$2, W. Vertin \$1, M. Marvich \$1, F. Rogel \$1, L. Šmrekar \$1, M. Hočevar \$1, Mrs. M. Drobnik \$2, A. Rauch \$4, I. Hodnik \$2, F. Kovačič \$1, A. Ursich \$5, J. Bradač \$5, Mrs. Zorko \$2, Mr. Virant \$1, Dunne Family \$17, H. Dunne \$7, N. N. \$7, Mrs. J. Makovič \$1, H. Zore \$1, A. Molek \$2, C. Ambrose \$1, A. Dolencec \$2, Mrs. Kirn \$12, Rev. Čepon \$11, F. Martinčič \$2, L. Verhovec \$5, Mrs. Bergach \$3, Mrs. Race \$1, G. Drasler \$2, A. Tomazič \$1, A. J. Brozovich \$2, A. Popovich \$1, M. Peterlin \$2, T. O'Koren \$1, M. Šmrekar \$1, J. Hočevar \$2, A. Zelenik \$10, F. Marolt \$10, Mrs. Smoley \$5, A. Čerar \$2, M. Velikaz \$5, F. Živetz \$2, M. Perušek \$5, M. Zaletel \$1, Mrs. Markovič \$2, F. Župec \$1.50, M. Kolarich \$1, F. Kovačič \$5, J. Krapec \$4, J. Jaksha \$2, F. Videtich \$25, M. Nasenbenny \$1, C. Križe \$15, M. Pike \$5, T. Grum \$1.50, M. Selak \$2, J. Pucel \$1, J. Makovec \$1, C. Adamič \$5, J. Sustarsich \$1, Mrs. Reiser \$2, N. Blesch \$2, A. Pakiž \$2, M. Marenich \$2, M. Zore \$1, J. Barbis \$30, J. Bukovic \$2, J. Slapšak \$15, T. Sterling \$3, A. Berus \$3, U. Stupnik \$2, F. Peterka \$45, F. Snyder \$2, Mrs. Kožel \$1, J. Bartol \$5, U. Lovko \$5, T. Paukovič \$6, F. Dokl \$1, T. Okoren \$15, F. Starman \$7, M. Jevnikar \$3, Mrs. Prapotnik \$1, J. Rončevich \$2, M. Kraševic \$5, H. Zore \$1, M. Loushine \$12, Mrs. Shimel \$2, K. Bobnar \$5, F. Avsec \$5, Dr. Gregorich \$45, M. Drobnik \$2, D. Bland \$2, Laurich Dr. \$46, Jalovec \$5, Mrs. Nagoda \$, Masick Dr. \$2, I. Gregorich \$1, A. Prijatelj \$1, A. Tomsič \$16, L. Arko \$1, M. Hočevar \$1, A. Hočevar \$1, M. Papesh \$1, W. Vertin \$1, F. Marvich \$1, A. Marvich \$1, B. Sedmak \$1, A. Pakiž \$2, Mrs. Habjan \$1, J. Kerznar \$2, J. Radež \$1, Mrs. Drole \$2, M. Zitko \$1, Masick \$2, Mr. Mrs. Peterko \$45, Mrs. Jalovec \$3, Mrs. Videc \$2, Mrs. Dobson \$1.50, F. C. \$5, Mr. Golob \$1, V. Darovic \$3, Mr. Puhek \$1.50, J. Vidmar \$4, F. Suscha \$5, Mrs. Oražem \$3, Mrs. Mozič \$10, Mr. Pichman \$5, F. Hrovatin \$16, Mrs. C. Buchar \$6, Mr. Mrs. A. Zmarzly \$5, L. Blazič \$5, P. Krebelj \$5.